

Taboo

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov • TABOR je last in vestnik Zveze D. S. P. B. Tabor • Mnenje Z. D. S. P. B. Tabor predstavljajo le članki, ki so podpisani od glavnega odbora Zveze. • Izdaja ga konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič. • Urejuje uredniški odbor; odgovorni urednik Adolf Škrjanec, za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Jože Jenko.

—::—

TABOR is the voice of the Confederation Tabor of the United Slovene Anticomunists

—::—

TABOR es órgano de la Confederación Tabor de los Anticomunistos Eslovenos Unidos. • Director: Ing. Antonio Matičič, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina

—::—

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina, T. E. 33-7213

—::—

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 1.005.854

—::—

Naročnina: Južna Amerika 700 pesov, odn. enakovrednost v dolarju USA in Kanada 3.50 dolarja letno, zračno 6 dolarjev; Anglija in Australija 1 funt šterling; Evropske države 3 dolarje.

—::—

Naročila, reklamacije in nakazila pošiljajte na naslov upravnika: José Jenko, Pedernera 1075, Villa Madero, prov. Buenos Aires, Rep. Argentina

—::—

Vse dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov: inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, Villa Ballester FNGBM. Pošta de Buenos Aires, Argentina

NASLOVNA SLIKA:

S kruhom in soljo po starodavni navadi slovenskih svobodnjakov, pa s šopkom nageljnov in roženkravta je slovensko ljudstvo na neštevilnih veličastnih taborih v letu vsenarodnega protikomunističnega plebiscita 1944 sprejemalo in pozdravljalo gen. Leona Rupnika, ki je v tistih najbolj groznih, pa tudi najbolj veličastnih letih slovenske zgodovine upal stopiti na čelo svojega rodu in mu preko slovenskega domobranstva pokazal edino pravilno pot v bodočnost in svobodo Bog — Narod — Domovina.

Kres, ki sega meni do neba,
to je moja domovina!

(Domobranska pesem)

Diciembre 1969

BUENOS AIRES

December 1969

MATANZAS... y MATANZAS!

A continuación damos el texto de la carta que las autoridades de la Asociación TABOR en la Argentina han dirigido a los directores de los principales órganos de la prensa local. —
(Nota d. r.)

De nuestra mayor consideración:

En estos días presenciamos un enorme despliegue publicitario de la prensa mundial que se ha hecho eco de la denuncia por parte de la delegación del Vietcong, en el curso de las tratativas de paz en París, acerca de la supuesta matanza, cometida por las tropas estadounidenses en una aldea del Vietnam.

Sin la más mínima intención de adelantarnos a los resultados de las investigaciones que al respecto entablaron también las propias autoridades pertinentes del país involucrado, nos permitimos, sin embargo, contestar lo siguiente:

1) La misma prensa mundial ha guardado 25 años —y sigue guardando— el silencio más absoluto acerca de las matanzas más atroces aún, cometidas por los partidarios del mariscal Tito en el curso de la revolución comunista, durante la última guerra, en Yugoslavia. Aún después de haber terminado ya la guerra —en los últimos días de mayo y primeros días de junio del año 1945— los secuaces de Tito mataron alevosamente, miles de personas inermes; entre ellas, 12.000 soldados del ejército anticomunista esloveno, entregados y desarmados por los Británicos. (No nos incumbe hablar en nombre de los croatas y serbios, cuyas víctimas de las bestiales matanzas comunistas van en decenas de miles también.)

2) Estamos convencidos de que aún los indirectamente responsables del ejército estadounidense serán debidamente procesados y castigados. En nuestro caso, no solamente que alguien de los aún directamente responsables haya sido nunca jamás procesado y castigado, sino que toda una serie de los participantes directos de las matanzas ocupó, y todavía sigue ocupando, ele-

vados puestos en la diplomacia, gobierno y conducción política del país. Sin ir más lejos, el partícipe directo de la matanza de nuestros 12.000 entregados y desarmados, Mitja Ribicic, ha sido, recientemente, llamado a ocupar el puesto del presidente del gobierno federal yugoslavo.

Para nosotros, la justicia y la moral son términos absolutos.

Esperando que al menos estas pocas líneas no se estrellarán contra la muralla de la conspiración del silencio acerca de la verdad sobre las condiciones morales y jurídicas, reinantes bajo el régimen actual en nuestro país de origen, aprovechamos la oportunidad para saludar a Ud. muy atentamente y con nuestro lema del mundo libre:

DIOS — PUEBLO — PATRIA

M. J.

KOČEVJE

(Ob novi obletnici velike domobranske zmage decembra 1943)

Kočevje — mesto krvi, mesto rdeče pravice in podivjanih človeških zveri. Pa tudi mesto junakov, mesto naše velike zmage.

Napad! Juriš! Predajte se, beli psi! Izdajalci slovenskega naroda, predajte se! Pobjemo vas kot garjeve ovce!

Ogenj! — odgovarja naš poveljnik — Vztrajajte, fantje, pomoč bo prišla! Z nami je Bog. Ne verjemite rdečim! Turjak in Grčarice zadosti glasno govorita! Ne dobite nas živih v roke! Poznamo vas, rdeči krvniki! Vaša amnestija je past; velika laž!

Napad je hud. Fantje se bojujejo kot levi. General-lajtnat Avšič ne zmore zidov, še manj src naših junakov. Zastonj se zaletava, zastonj pošilja nove in nove žrtve pred naše utrdbe. Zastonj grozi. Slovenski domobranec ne klone. Ve, kaj je njegova naloga, ve kaj narod zahteva od njega, čista slovenska zastava brez rdeče zvezde plapola. Še plapola. Prestreljena in ranjena. Toda še plapola in zastonj si razbija glavo sam general-lajtnat Avšič. Zdaj, prav danes bosta maščevana Turjak in Grčarice! Glej, kaj zmorejo oni, ki imajo na svojem praporu napisano geslo: **Bog - Narod - Domovina!**

Kočevski junaki! Zmagovalci nad onimi, ki so lagali svetu, da so rešitelji naroda, da so nepremagljivi heroji. Pa je naš kmečki fant dokazal, kje je resnica, kje Pravica in kje zmaga!

Junaki, ki ste počivali na Orlovem vrhu Ljubljanskega gradu pa se vas je še tam sovražnik zbal in je raztresel vaše gnitje in kosti Bog sam ve kje, ker ga je bilo strah vaše ponovne zmage, ker se je bal vas celo mrtvih, ker se je zbal svoje lastne sence in svoje vesti. Boji se zmage, ki nezadržano prihaja, ki bo zrušila komunizem na slovenskem za vse čase, ki bo ponovno blagoslovila vaša oskrunjena počivališča!

Prižgimo svečo zanje, ki so krvaveli za zidovi kočevskega gradu, za nje, katerih razmetane kosti čakajo naše roke, da jih prenese na kos blagoslovljene zemlje!

Božična misel

Pred petindvajsetimi leti so tisoči in tisoči naših slovenskih ljudi zadnjikrat praznovali božično skrivnost, morda v krogu svojih družin — morda kje v vojaški službi — kjer so branili domove poštenih ljudi. Danes ti ljudje praznujejo zmagovalno božično skrivnost, z edino razliko, da ni več skrivnost in da praznujejo večni Božič. Le kaj bi nam imeli povedati, ako bi jim dobri Zveličar dal spregovoriti in nam voščiti božične praznike? Prepričan sem, osebno namreč, da bi vsi, morda z majhno izjemo, nas bodrili, navduševali in morda celo rotili in prosili:

„Poglobite se v verskem oziru, ker čas gre naprej hitreje kot si mislite, praznujte Božič tako, da se bo Kristus znova rodil v vaših srcih, v vaših domovih, in da bo ta isti Kristus preveval svojega duha v družinah in okolju — da, tudi v tovarnah!“

Vsi smo priča kako se danes izrablja praznovanje Božiča v dobičkanosno trgovino — in pa v materialno uživanje. To dejstvo nas mora napolniti s pogumom, da storimo vse, kar je v naši moči, da se Kristus vrne v božično praznovanje in da se to božično praznovanje nadaljuje vse leto, saj morame biti praktični kristjani vse dni svojega življenja in ne le ob gotovih praznikih. Prazniki so, da se še bolj poglobimo v verske skrivnosti.

Ko vstopamo v petindvajseto leto — jubilejno leto — strašne, človeškemu umu nedoumljive slovenske tragedije — ko smo bili prisiljeni — po božjih sklepah — darovati prelepe sadove slovenskega naroda, naj prav to jubilejno leto nas vse znova prevzame in opogumi z verskimi narodnostnimi ideali, tistimi, ki so bili **kazipot, ponos in moč** v njihovih najtežjih dneh življenja, ko so polagali svoja mlada življenja na oltar, kot Abraham Izaka — v spravno daritev, da bo narod živel versko in narodnostno. Narod živi — se bori — zmaguje — narod umreti noče, saj ga oživilja kri, kri mučencev.

Na Sveto noč, kjerkoli bomo — položimo svoja srca, svoje vse — pred jaslice, pred Tabernakelj, pred našega Boga in Ga prosimo naj nas sprejme, prenovi, preoblikuje, da bodo svetli, s krvjo preizkušeni in prekaljeni ideali znova postali vodilo našega življenja v tujini, tako, da bomo nadaljevali, kjer so naši bratje in sestre po veri in krvi svoj boj dobojevali in dosegli — po človeško rečeno prisiljeni — a po božjih načrtih svobodno, krono mučeniške zmage.

V tem duhu dragi prijatelji — člani Zveze Tabor in vsi somišljeniki, praznujmo letošnji Božič. V tem duhu stopimo v naše jubilejno leto, ki naj bo vse leto ena sama duhovna obnova — prenovitev, da bomo znova zgrabili z vsemi močmi za delo, da bodo ideali naše vodilo, moč in zmaga pri našem delu v organizaciji. Tako, da bodo ti ideali znova zaživel v nas in po nas v naših okoljih. Rodili bodo sadove, saj je kri tista, ki jim daje rast, kri, ki je poroštvo zmage.

In v tem duhu želim prav vsem članom, njihovim — Vašim družinam, prijateljem in znancem blagoslovljen Božič in milosti polno Novo leto — Jubilejno leto zmage ljubezni nad sovraštvom!

M. J.

NAŠ BOŽIČ

Bog je prišel na zemljo, prišel v revni hlevček, na slamo; kot poje naša ljudska pesem: „Tam na gmajn'ci, v revni štal'ci — je rodila Jezusa.“

Mi vsi, raztreseni po tujem svetu, se danes vračamo v mislih nazaj v mladost, v domačo vas, med dobre ljudi, v rojstno hišo, kjer je toliko lepih skrivnosti božične noči dobilo še posebno podobo in vrednost.

Spomni se, prijatelj, slovenskega božiča, jaslic in vseh dobrih ljudi — tam ob beli mizi ali na klopih ob veliki kmečki peči. Zamaknil si se in se vrnil v preteklost; lepo in brezskrbno. Dvignil si oči v bohkov kot, kjer se je danes umaknil križ preprostemu hlevčku. Po zelenem mahu stojijo pastirji in nad hlevčkom plava angel miru: Mir ljudem na zemlji — je zapisano z ziatimi črkami na belem prtu, pred jaslicami. Sneži in steze so zametene. Borovci in smreke kot srebrne vile polglasno šepetajo v nedoumljivo skrivnost svete noči. Po hiši, shrambah in dvoriščih diši po kadilu. Pri fari pritrkava. Zvonovi pojo in trkajo na razsvetljena okna naših domov. Srca vri-skajo z zvonovi, z domačimi farnimi, ki pojo na sveti večer najlepše... Vas je polna pričakovanja, kot da se mora zgoditi nekaj velikega. Pred oltarjem se staremu župniku trese glas ko oznani: „In porodila je Dete. Ga položila v jaslí.“ Trenutek blaženosti in otroške sreče je to. Po cerkvi že valovi večno lepa: Sveta noč, blažena noč... Tiho in ljubeče — kot bi se bala, da ne prebudi pravkar rojenega Deteta. Srca spokorno poklekajo pred uboge jaslí in rojenemu prinašajo darov! Drobní Jezušček pa se smehlja, in tó je dovolj. Sneži in zunaj piha mrzel veter. Jaz in ti pa sva nekje daleč v prijetni topli sobi med dobrimi ljudmi in ponižnimi pastirji.

Lepi so bili tisti božiči, blagoslovljeni z rokami naših dedov, blagoslovljeni z molitvijo in žrtvijo naših mater.

Toda danes je drugače. Božiča ni več. Jaslic ni več. Ne v dušah, ne v koledarjih. Slovenskemu narodu so vzeli praznik, slovenski narod so hoteli in hočejo odtrgati od jaslic, od Luči in Resnice. Na cestah in v javnem življenju Boga ni. Na koledarju je črn delaven dan; in v mnogih srcih je vsajeno sovraštvo do tistega, ki prinaša nočjo srečo in veselje. Toda ne v vseh. Mnogo, mnogo jih je, ki hrepeneče — kot nekoč Judje — pričakujejo svojega Mesijo, pričakujejo dneva, ko se bodo na široko odprla vrata naših domov, ko bodo zvonovi svobodno zapeli v čast in slavo Novorojenemu. Trdno pričakujejo, da se bo zvezda repatica ustavila tudi nad našo domovino in oznanila rodu pod Triglavom: Rojen je Mesija, Mesija — Luč sveta — Rešenik našemu narodu, ki je našel pot k njemu nazaj, čeprav je hodil pot

sovražstva, krvi in ubijanja celo nerojenih — našel vendar pot k Detetu — k otroku — pred revne jasli, našel milost ljubezni, odpuščanja in upanja. Upanja v življenje, v rast in blagoslov.

Kaj je pravi prav božič? Mar to — kar se sveti in privlači? Je božič to, da so naše oči solzne ob poslušanju božičnih pesmi in melodij? Mar je božič ves tisti nakit in zlasti okraske, ki visijo na božičnem drevesu? Luči, ki utripajo zunaj naših domov? Ne, to gotovo ni božič!

V sreči in blagostanju vse preradi pozabljamo, da je bil Bog rojen v največji revščini in zapuščenosti. Pozabljamo, da je bilo Dete-Bog tudi človek in da je — zato in tako — naš brat. Koliko je danes ljudi po svetu, ki se rodijo v nepopisni revščini — in umirajo, ker nimajo najpotrebnejšega za življenje? Koliko milijonov jih je, ki bi se radi vsaj enkrat v svojem življenju najedli do siteda? Današnji svet je čas velikih trenj in gibanj, revolucij in vulkanov. Mi kot kristjani smo gotovo prvi poklicani, da prinesemo tem množicam ljubezen in razumevanje, pa tudi kruha. Ne bodimo tako brezbrizni za njih otroški jok, za bolečino soljudi in trpljenje pozabljenih.

Prav je da nocoj obljubimo ob božičnih jasliah, da bo vse naše javno in privatno delovanje prevevalo razumevanje in strpnost, širokost in ljubezen, pa tudi odpuščanje. Ne bodimo ozki, ne zapirajmo vrat svojim sosedom ker za spoznanje drugače mislijo kot mi. Bodimo trezni v obsodbah. Le tako bomo veselega srca stopili v revni hlev pred jasliah, ki naj nas vse Slovence zberejo in združijo v ljubezni in enotnosti za delo, ki je po božji Previdnosti pred nami, skupno delo v srečo slovenskega naroda, v blagoslov našemu bližnjemu in v slavo to noč Rojenega.

Naj se spomnimo nocoj in te praznike še onih, ki se jih v domovini tudi ne smejo javno spominjati, onih, ki jih tudi mi že tako radi pozabljamo; onih bratov, ki že dvajset let in več počivajo na neblagoslovljenih pokopališčih, v Kočevskih in drugih množičnih grobiščih. Na njihove grobove nocoj nihče ne prižge svečke, nihče ne poklekne in ne zmoli očenaša za pokoj njihovih duš.

Prižgimo jo vsaj mi, v duhu jo prižgimo nocoj; v znak zahvale in priznanja. Naj bodo njihove zapuščene gomile danes razsvetljena svetišča, blagoslovljena s kadihom naše hvaležnosti, naše večne zvestobe. Ob jasliah se bodo združili z nami in prosili vsemogočno Dete za rešitev domovine, ki so jo oni tako ljubili.

Rev. I. L.

Ob božičnem času

Adventni dnevi, dnevi pričakovanja prihoda Gospodovega so za nami. Trdno upam, da ti dnevi niso bili samo ena od letnih dob, ampak, da so ti dnevi bili doba naših src: priprava na prihod Gospodov v naša srca, v naše življenje.

Kaj je vendar pomen božiča? Odgovor je samo eden: Emanuel, Bog z nami, z nami osebno. Če božič nima tega pomena, je vse praznovanje sama norčija.

Kristus, ki je prišel na svet, je Knez miru. Sem uničil v svoji duši vse sovražnike miru, miru z Bogom in ljudmi?

Kristus je Luč. Sem opustil vsa dela teme in greha ter dal Kristusu dovoljenje, da sveti s svojimi krepostmi na poti mojega življenja?

Kristus je Prerok. Kdo so preroki, učenički mojega življenja, ki jim sledim? Morda oni, ki govore, da je Bog mrtev, da ga sploh ni, da je Bog utvara bolnih možganov?

Kristus je življenje. Sem pripravljen Njemu darovati svoje življenje brez vsakega pridržka; pripravljen popolnoma stopiti v Njegovo službo?

Kristus je pot. Sem pripravljen stopiti na Kristusovo pot, ki je pot križa, zatajevanja; sem pripravljen sprejeti način Njegovega življenja kot moje življenje?

Če so odgovori na vsa ta vprašanja pritrdilni, potem ima božič zame pravi pomen. Pa bo najbrž treba precej obvezovanja; morda bo potrebna celo kakšna težka operacija na naši osebnosti, predno bo božič res pomenil: Emanuel, Bog z nami.

Vsakdo ljubi majhnega otročička v zibelki. Tudi vsakdo ljubi božje Dete v jaslicah. Toda to Dete je odraslo. Ga bomo ljubili tudi kot odraslega moža, v Getsemani, na dvoru Pilatove palače, na potu na Kalvarijo, na križu? Kristus je bil zelo jasen: „Kdor mi hoče slediti, mora zatajiti samega sebe, vzeti svoj križ in iti za menoj.“

Vsi mnogo govorimo o Vatikanskem koncilu. Če hočemo odlokom Vatikanskega koncila res dati življenje, potem bomo morali nekoliko drugače preštevati naše vrste: ne po številčni moči kristjanov, ampak po kakovosti. Ne po seštevanju, ampak po odštevanju suhih vej.

Samo oni je danes pravi kristjan, ki je pripravljen postaviti se za pravice Kristusa v svetu, pripravljen sprejeti in rešiti probleme sveta, pripravljen stopiti iz varne zakristije in odločno pogledati v obraz revščini sveta, diskriminaciji, sovraštvu med rasami in religijami, političnemu nasilstvu, preganjanju, krivičnim vojnami itd. Vse te probleme je mogoče rešiti po načelih Kristusove ljubezni. Če nismo pripravljeni tega storiti, smo se že sami odšteli, smo že v jarku ob poti.

Zato božič niso samo lučke, jaslice, božično drevo, darila itd., vse to je samo zunanost. Božič je Bog z nami in mi z Njim in to vsak dan našega življenja. Božič ni samo Dete v jaslicah, ni samo učlovečenje Boga, ampak dan, ko mora Kristus poiskati mene in jaz Kristusa, ko moram jaz sebe videti v Kristusu in Kristus mora sebe videti v meni. Le to je res pravi Emanuel — Bog z nami — pravi božič.

Kako res je vse to, pogledj v jaslice! Dete je v sredini, vse drugo je okrog Njega. Marija in Jožef imata svoje oči uprte v Jezusa in svoja srca pri Njem. Prav tako pastirji in Modri z vzhoda; tudi angeli; vse je usmerjeno proti Njemu. Še vol in krava in ovce in pastirjev pes; vse je obrnjeno

proti Njemu. Tako je svet ob Kristusovem prihodu rešil vsa vprašanja: Kristus mora biti središče vsega. In če modrijani dvajsetega stoletja ne bodo vzeli jaslic za vzgled, ne bodo rešili prav nobenega problema današnjih dni.

Božič mora biti: Bog z nami.

France G.

SPOMINI NA VLADIKO

(Ob deseti obletnici smrti škofa dr. Rožmana)

Deset let je že od tega, odkar je božja previdnost iztrgala iz naše srede moža, vodnika, mučenika našega ljubljenege vladiko, škofa dr. Gregorija Rožmana. Pogosto smo ga pogrešali v teh desetih letih in pogrešamo ga danes željni in potrebni njegovih nasvetov. Potrebovali bi njegovo odločno vodilno roko, ki bi nam kazala pot tedaj, kadar smo najbolj zmedeni in razdvojeni. Odšel je mož, med slovensko srenjo pa je nastala praznosta, ki jo občutimo tako, kot družina občuti praznoto ob izgubi očeta.

Škof dr. Gregorij Rožman je bil rojen 9. marca 1883 v šmihelu pri Pliberku na Koroškem. V duhovnika celovške škofije je bil posvečen 21. julija 1907. Eno leto je kaplanoval v Borovljah, nato nadaljeval študije v Avguštinyu na Dunaju. Leta 1913 je postal profesor cerkvenega prava in moralke v celovškem semenišču. Leta 1920 je postal profesor cerkvenega prava na univerzi v Ljubljani. 17. marca 1929 je bil imenovan za pomožnega škofa ljubljanskega in 1. avgusta 1930 redni škof ljubljanski, kar je ostal do svoje smrti. Leta 1945 je šel s svojim narodom in svojim semeniščem v begunstvo. V Cleveland je prišel 2. julija 1948 in tu umrl 16. novembra 1959. Pokopan je pri Mariji Pomagaj v Lemontu.

Škof Rožman je bil naš oče; naš vodnik in naš trpin. K njemu smo se zatekali vedno, kadar smo bili v stiski pa tudi tedaj ko smo imeli kaj pozitivnega in veselega sporočiti škofu. Skoro bi rekel, da smo ga morda včasih preveč mučili z našimi težavami, morda velikokrat nepomembnimi, toda nikdar ni nikogar odslovil. Njegova mehka duša je bila vedno na stežaj odprta vsakemu Slovencu. Tako je bilo pred leti doma med revolucijo, tako zunaj v emigraciji. Kako radi smo ga doma obiskovali domobranci, saj nas je vedno sprejel z nasmehom lastnemu le njemu. Domobranci je ljubil, ker je poznal njihov idealizem in razumel docela pravično borbo, ki so jo domobranci vojevali. Ob takih prilikah se je vedno zanimal za telesno in duhovno dobrobit fantov in mož. Bodočnost slovenskega naroda mu je bila resnično pri srcu in skrbelo ga je, kaj bo narodu prinesla bodočnost. Vedno je s poudarkom naročal „moliti moramo in prositi Marijo za pomoč, če nam ona ne bo pomagala, potem smo izgubljeni.“ Mehke so bile njegove besede, v duši pa so se grmadile bolečine za narod, ki ga je neizmerno ljubil. Poznal je in do dna je doumel bistvo komunizma in njegovih zvijač.

Polno je hvaležnih spominov nanj, ki je bil naše pribežališče in naša tolažba. Težko bi zapisali vse kar je za tega ali onega storil pokojni škof, kajti takih del je bilo obilo. Spominjam se, kako je bil vesel novice tedaj, ko sem mu prišel povedat, da se bivši borci mislimo povezati v svoji lastni organizaciji. V cerkvi, kot vedno, sem ga našel, ko sem mu prišel povedat novico iščoč njegovega nasveta.

Odšli smo v župnišče in ko sem mu v navzočnosti msgra, škerbca in g. Slapšaka razložil namene borcev, mi je vesel stisnil roko in dejal:

„Veseli me, da se boste povezali. Vsaka stvar, ki nas povezuje je pozitivna, je potrebna. Vesel sem da ste se odločili za ta korak v dokaz, da žrtve naših pomorjenih mučencev niso bile zaman. Vztrajajte v delu in molite, kajti naleteli boste na težave, toda odnehati ne smete.“

Tako je naročal tedaj pred 15. leti naš pokojni vladika.

Zdi se mi, da je edino pravilno, da njegov spomin ohranjamo živ med nami, da se k njemu zatekamo v molitvi s prošnjo, da nam on izprosi moči pri Mariji, da bomo mogli vztrajati in da ne utonemo v materializmu in brezbriznosti.

Naš vladika ni in ne bo pozabljen! V Argentini mu naši ljudje postavljajo spomenik, katerega vemo, da bo vesel, saj je namenjen onim, ki so najbolj potrebni pomoči. Zavetišče škofa Rožmana postaja realnost v Buenos Airesu, toda ne brez ovir in težav med katerimi so finančni problemi največja težava. Ne štejte mi v zlo, če izrabim to priliko, da toplo priporočim vsem Slovencem to zavetišče. Združimo svoje sile ob 10. obletnici škofove smrti in zavzemimo se za zavetišče, saj je to malenkost v primeri z darovi, ki nam jih je pokojni vladika delil vse svoje življenje.

Dr. Miha Krek

Ob zaključku lista nas je pretresla novica, da je v Združenih državah dne 18. novembra 1969 umrl predsednik Slovenskega narodnega odbora v zdomstvu, voditelj slovenske krščanske demokracije, bivši minister in član medvojne jugoslovanske vlade v emigraciji Miha Krek. Nimamo več ne prostora, ne časa, da bi se že v tej številki poklonili liku slovenskega katoliškega politika iz šole našega velikega Korošca. Že na tem mestu pa ne moremo mimo dolžne časti Kreku-protikomunistu, ki predvsem samo zaradi zemljepisnih razdalj v letih revolucije za časa tuje okupacije ni vedno ugodno ocenjeval našega stališča, pa bo prav zato silno težko izpolniti njegovo mesto v naši skupni ideološki fronti za lepšo bodočnost slovenskega naroda v svobodi. Za napore na odgovornih mestih dela za narod, ki ga je ljubil predvsem v žrtvah in tegobah, naj mu bo Vsemogočni radodarni plačnik!

JUGOTURIZEM

Zadnje čase veliko prekomorskih slovenskih izseljencev po vrnitvi v svojo novo domovino navdušeno pripovedujejo in pišejo o neverjetno lepem sprejemu ob prihodu v Slovenijo, o velikem vsestranskem napredku, posebno pa v turističnem pogledu, ki je bil dosežen v njihovi odsotnosti. Takim in podobnim pripovedovanjem in pisanjem, se mi zdi, je potreben komentar.

Nikakor ne mislim ugovarjati izjavam ameriških turistov, ki so po dolgi vrsti let obiskali svojo staro domovino. Res je, da posebno večje grupe teh izseljencev na Brniku sprejmejo z narodno glasbo, plesi in cvetjem. Razen tega pa te ljudi pričakujejo svojci in tako res dobijo vtis velike gostoljubnosti. Nato ti izseljenci ostanejo pri svojcih, ki so se že dolgo časa prej trudili, da bodo „Amerikancu“ nudili kar največjo udobnost. Vmes pa Slovenska izseljenska matica priredi za te grupe še razne izlete, ki so navadno kombinirani z obiskom boljših tovarn in kombinatov ter drugih lepih stvari. Vse to naredi na obiskovalce lep vtis; pri tem jih pa le malo ve, da je večji del tega bilo doseženo s posojilom Mednarodne banke in da bo dolg enkrat treba vrniti.

Vsa ta udobnost, ki jo tem turistom nudijo, pa ima svoje razloge, ki jih ni težko indentificirati tistim, ki vedo, da je dolar za Jugoslavijo najbolj dobrodošla deviza. Veliko manj gostoljubnosti so deležni ljudje, ki so že po „svobodi“ prav tako odšli v zapadno evropske dežele s trebuhom za kruhom in še vedno odhajajo. Prva in največja nevšečnost za te ljudi, ki prihajajo na obisk je carina. Uslužbenec se postavi pred vozilo kot tele pred hlevska vrata in čaka, kako bo ogovorjen. Potem ugotovi, če gre za domačina ali tujca. Prihajalec je skoro vedno sprejet od „Južnjaka“, ki seveda ne govori slovensko in se zato začne zgražati nad potnikom, če ne zna „jugoslovansko“. Le malo jih je, ki mu dovolijo pojasniti, da bi na Slovenskem končno on moral govoriti slovensko. Ko je po uro dolgem semtertja urejena deklaracija, navadno sledi še vprašanje: „Ali ste vse deklarirali?“ Carinik namreč meni, da to mora vprašati, ker, če v vozilu najde stvari, ki podležjo carini in niso deklarirane, mora zadržati potni list in vozilo bo zaplenjeno. Vsega tega ameriški izseljenci, tudi posamezniki, navadno ne dožive in je carinski pregled za njih res prava formalnost.

Turisti, ki prihajajo v Jugoslavijo na oddih, na meji teh nevšečnosti v taki meri nimajo. Kdor je po več urni vožnji ohranil mirne živce, ga prvo presenečenje čaka šele v hotelu, kjer si je že pred meseci rezerviral penzijo in ga tudi plačal. Kdor pa na slabih slovenskih, odnosno jugoslovanskih cestah v polževem tempu in zaradi tovarnjakov izgubi živce, lahko izgubi tudi življenje, odnosno s polomljenimi vzmetmi obtiči v jarku. Kakšne vtise odnašajo mnogi turisti iz Jugoslavije, je razvidno tudi iz člankov, ki so 27. julija letos izšli v **Dnevniku**.

„Cene v luksuznih hotelih ob Jadranu so višje kot sonce na nebu. Turisti iz zahodne Evrope so trdno prepričani, da so čevapčiči in različni slovenska specialiteta. Žal pa nihče ne pozna pristnih kranjskih klobas in žgancev. Če gledamo le na cene v našem turizmu, je le-ta na zavidljivo visokem položaju. Redko kateri penzionist si lahko privošči najcenejši penzion ob našem Jadranu. Cene turističnih uslug pri nas pogrejejo marsikoga bolj kot vroče sonce. Postati ali ne postati druga Sofia Loren ali Carlo Ponti ni vprašanje, ker le, če si slavna osebnost, dobiš zastoj prekrasno parcelo ob jadranski obali.

(Eno tako parcelo z vilo so namreč poklonili imenovani filmski igralki pri Dubrovniku). Narava je glavni faktor v jugoslovanskem turizmu. Veliko „solidnih“ gostinskih podjetij ima od solidnosti solidne le cene.

Po številu nudistov iz razvitih držav zahodne Evrope bi lahko sodili, da ljudje nimajo kaj obleči.

Po številu kulturnih prireditev v naših turističnih krajih lahko tuji sodijo, da smo zelo nekulturen narod.

Natakarji strežejo nekulturno zato, ker pač niso kultureniki.

Po neznatnem številu kulturnih stranišč v lokalih lahko tuji mislijo, da pri nas nič ne s..., v resnici ga pa na veliko.

Poznam družino, katere člani so postali nudisti ravno zato, ker niso imeli, preden so odpotovali na dopust, v avtu niti toliko prostora, da bi vanj zbasali kopalke.

Turisti si jezo na račun našega turizma lahko hlade v mrzlih vodah.

Morda se kopalna sezona pri nas imenuje ravno po razkopanih prometnih poteh.“
Prodani hoteli, ki jih ni.

„Nekateri hotelirji so tudi letos računali, da bo marsikateri gost odpovedal rezervacijo, pa so zato tujim agencijam prodali več postelj kot jih v resnici imajo. Kot nalašč vsi gostje prihajajo polnoštevno in pravočasno.

Zato so se gostinci iz Mošćeničke Drage, Malega Lošinja in še nekaterih drugih krajev na Jadranu znašli v kaši. Ostaja jim samo, da ne spoštujejo dogovora in goste nameščajo v slabše sobe. Protesti so seveda neizogibni.

V taki situaciji so tudi hoteli v Budvi in Orebiću, ki proti pričakovanjem že od začetka junija delajo s polno paro, pa nimajo toliko postelj, kolikor so jih prodali vnaprej. Hotel Avala iz Budve je na primer prodal za 29 odst. več postelj, kot jih v resnici ima.

V velikih težavah so se znašli tudi gostinci iz Medulina, Rabca in Pule. Pred nekaj meseci so prodali hotele, ki do danes še niso dograjeni. V takem položaju so zaradi počasne gradnje hoteli Kristal v Umagu, Turist v Poreču, paviljoni naselja „Stella maris“ v Umagu itd.“

Da so naši izseljenci iz Amerike tako prijetno presenečeni ob obisku v domovino, veliko pripomore tudi sledeče. V domovini se še vedno najdejo ljudje, ki svojcem v Ameriko pišejo, da doma še vedno primanjkuje sladkorja, riža in drugih stvari in da je te le za dolarje mogoče dobiti v Trstu in Avstriji. Veliko lepše in manj zmotno bi bilo, če bi ljudje odkrito pisali, da bi radi še več dolarjev...

-ek

MORATORIJ

Moratorij proti vietnamski vojni je prvotno napovedala ena od študentskih več ali manj levičarskih skupin, za njo pa so to idejo povzele tudi druge organizacije in številne univerze, kakor tudi predstavniki ameriškega kongresa. Brali smo tudi, da so vsi glavni predstavniki različnih veroizpovedi v Clevelandu, in verjetno tudi drugod, izrazili svoje odobravanje te manifestacije, odnosno demonstracije.

Predvsem je treba pripomniti, da verjetno ni Amerikanca, ki bi odkrito in brez kakršnihkoli pridržkov izjavil, da je za nadaljevanje vojne v Vietnamu pod točno istimi pogoji, pod katerimi se ta vojna danes vodi. Ali morda bolje, da ni ameriškega človeka, ki bi brez pomislekov zagovarjal ubijanje v eni ali drugi obliki. Iz tega stališča je torej protest proti vojni popolnoma upravičen.

Protest sam je seveda upravičen tudi, v kolikor je v mejah zakona in ustave, ki dovoljuje svobodo zbiranja in govora. Vsaka mirna manifestacija ali demonstracija je zato sprejemljiva in opravičljiva, ako zadosti gotovim splošnim in lokalnim zakonskim predpisom.

Drugo vprašanje pa je, v kolikor ne bodo ekstremne levičarske skupine izrabile te demonstracije in odmeva, ki ga je dobila, ne le v svoje propagandne namene, temveč tudi v protizakonito ali celo nasilno obliko protesta, ki bo seveda nujno izzvala reakcijo prizadetih oblasti. Prav v tem pa tiči nevarnost za tiste dobronamerne ljudi ki so iskreno nasprotni vojni in si prizadevajo da bi jo skrajšali in končali. Vsako sramotenje oblasti, vsako sramotenje ameriške zastave, vsak nasilen incident in gotovo vsak spopad s policijo, bo vrgel senco tudi na njihova prizadevanja in na njihov osebni in kolektivni ugled.

Za vsako vojno je treba dveh; tako je tudi za vsako premirje, odnosno za vsak mir treba dveh. To dejstvo naj bi bilo vodilo vseh tistih, ki so se po sili razmer ali iz iskrenega prepričanja znašli na isti ravni z onimi, kateri iščejo konca vojne predvsem iz partijskih razlogov in iz lojalnosti do

mednarodne komunistične zarote, ki je v Vietnamu zašla v težave. Vsak protest proti vojni mora zato biti prav v toliki meri naslovljen na Hanoj kot na Washington!

Izkušnje iz preteklosti namreč prav jasno kažejo, da se z umikom ameriške vojske iz južnega Vietnama klanje v tej nesrečni deželi ne bo končalo, temveč šele pričelo. Spomnimo se na našo lastno nesrečno Slovenijo pred 25 leti! V mesecu maju in juniju ko je bila vojna že končana, je padlo več Slovencev, kot v vseh štirih letih vojne skupaj!

V ameriškem časopisju je zadnje čase precej priljubljena fraza „pozabljena, tiha večina“. O tej skupini ameriških ljudi, ki brez dvoma obstaja, govorijo v zvezi z naraščajočimi davki, v zvezi s položajem v ameriških mestih, pa tudi v zvezi z vietnamsko vojno; kajti iz te večine ameriškega ljudstva je padlo v Vietnamu največ žrtev.

Zato ostaja nerazumljivo dejstvo, da je ta pozabljena večina v resnici tudi tako tiha. V zvezi z moratorijem smo slišali en sam glas poveljnika organizacije ameriških veteranov tujih vojn, ki je pozval ameriško prebivalstvo naj na dan moratorija v znak solidarnosti z vlado izobesi državno zastavo. Toda ta glas je bil en sam in tako šibak, tako slabo publiciran, da ni bilo mogoče pričakovati kakršnegakoli omembe vrednega odziva. Kje so ostale številne patriotske organizacije od skavtov pa do Ameriške Legije? Če se najdejo ljudje, ki po časopisju financirajo akcijo, katera bo v svojem bistvu kljub vsemu škodovala prizadevanjem ameriške vlade, zakaj se ne najdejo ljudje, ki bi poskrbeli, da bi se čul tudi glas „pozabljene“ večine?*

En odgovor na ta vprašanja je gotovo v nejasnosti položaja kot takega in v nejasnosti ameriške politike v Vietnamu in drugod. Jasno je namreč le to, da so nesmiselne kakršnekoli obrambne pogodbe s komurkoli, ako ni resne volje, da bodo potem obveznosti takih pogodb tudi do kraja izpolnjene. Če vojna je, potem naj bo tudi jasno povedano, da gre za vojno z vsemi posledicami, ki jih taka akcija prinaša; kajti „policijska akcija“, v kateri pade vsak teden okoli 150 ameriških fantov, se ne more in ne sme vleči iz meseca v mesec, iz leta v leto.

Manifestacije tega moratorija je pazno spremljal ves svet, ves svetovni tisk in seveda še predvsem ves komunistični blok. Najmanj, kar ta-

* Potem ko smo prejeli gornji prispevek, ki se nam ga zdi vredno priobčiti, smo v svetovnem časopisju vsekakor prebrali novico, ki jo v tej zvezi ponavljamo v čast „pozabljene“ večine, ki pa očitno ne misli biti več „tiha“. — Ob proslavi veteranskega dne — 11. 11. 1969 — so se namreč le prvi zbrale večtisočglave množice pred Washingtonovim spomenikom ameriške prestolnice in med vihtenjem zastav gromko podprle Nixonovo vietnamsko politiko pa prav tako odločno zavrgle propagandistična, komunistična gesla takoimenovanih „protivojnih“ skupin. Koordinant te prve mogočne „manifestacije svobode“, Lee Edwards, je ob tej priložnosti preko zvočnikov pribil: „Da ne bo zmote! Pozabljena večina je prenehala biti tiha!“ Pozornost je posebej vzbudilo dejstvo da je bilo med manifestanti ogromno črncev. Op. ured.

kozvana pozabljena, tiha večina more in mora storiti, je to, da vsaj po koncu demonstracije pokaže, da je bila namenjena prav toliko ameriški, kot komunistični strani; da je bila v resnici protest proti ubijanju kot takem in ne enostranska zahteva do ameriške vlade. Vsem, ki so padli v Vietnamu smo dolžni vsaj to.

P. K.

1. DECEMBER

Prva glavna in najvažnejša pravica vsakega naroda je pravica do svobode, do samostojnega življenja in do svobodnega odločanja o lastni usodi in bodočnosti.

Pred 50 leti na današnji dan so takratni predstavniki slovenskega naroda povezali našo usodo z usodo srbskega in hrvatskega naroda, ko so pristopili v skupno državo, kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, kasnejšo Jugoslavijo.

Samostojnost, doseženo dober mesec pred tem, so tako vključili v večjo enoto v upanju in prepričanju, da bo ta večja državna enota v večji meri zadržala napredek in razvoj lastnega naroda.

Sentimentalni, patriotski nagibi, ki so stotinam Slovencev narekovali neumorno in nestrašeno delovanje za zrušenje črno-žolte Avstrije, ki so jih pod grožnjo in tveganjem smrti preko Sibirije, Dobrudže in Soluna vodili proti obljubljeni deželi narodne države; razlogi, ki so Slovincem dali moč, da so junaško trpeli in umirali v ječah, kazematah in na Suhem bagerju, pa niso bili edini, ki so narekovali tedanjo odločitev slovenskih vodnikov.

Novo osvobodjene pokrajine so na diplomatskih konferencah še vedno predstavljale ozemlje poraženih Centralnih sil in zlasti v slučaju Slovenije je bilo to dejstvo življenjske važnosti, saj je Italija že takrat, opirajoč se na Londonski pakt, segala globoko v slovensko narodno ozemlje.

Tudi severna slovenska meja ni bila nič bolj gotova, kljub temu, da je dr. Korošec ob svojem povratku iz Švice še 2. decembra istega leta izjavil: „Naš položaj glede severne meje, je kar najugodnejši in je popolna izpolnitev naših narodnih zahtev zagotovljena.“ Samo daljnovidnosti in odločnosti generala Maistra, se moramo zahvaliti, da tudi naša severna meja ni doživela enake usode kot zapadna proti Italiji.

Vse nade, ki so jih gojili slovenski predstavniki na današnji dan pred 51 leti, pa se niso uresničile, in slednjič je prišlo do diktature, ki je uvedla politiko integracije.

Vsaka integracija ima v sebi močne kalí resničnega idealizma. Primerjati moremo le sedanje ekumensko prizadevanje Katoliške Cerkve ki stremi po resnično enem samem pastirju in enem hlevu. Tudi gibanje za raso integracijo v Združenih državah sloni v dobršni meri na resničnem idealizmu posameznikov, brez ozira na izpade drugih posameznikov ali skupin.

Idealizem sam pa seveda ne zadostuje in vse prepogosto se idejam neke integracije zoperstavljajo verski, socialni, jezikovni ali narodnostni porzisleki, ki so največkrat tudi popolnola upravičeni; vsaj napram naglici, s katero zagovorniki posameznih integracij skušajo razširiti in uveljaviti svojo miselnost. Velike ideje, veliki ideali morejo zrasti le s časom, z razvojem, nikoli preko noči z zakonskim dekretom. Ideja integracije, ki je po svojem bistvu zmotna, pa gre preko narodovega ali družbenega neba samo kot bežen utrinek in nato zatone v večnost.

Danes je na ozemlju nekdanjega kraljestva SHS še manj svobode, kot jo je bilo kdajkoli; vihar je odnesel tudi prestol in številne druge attribute tedanje državne ureditve. **Država sama pa je ostala.**

Vsled globokega razkola, ki je v času zadnje svetovne vojne prebivavstvo vseh jugoslovanskih narodov razklal na dvoje, se je del — gotovo manjšina — znašel v tujini, kjer živi ob spominih, brska po preteklosti in ugotavlja resnične in namišljene vzroke svojega poraza ter pri tem kuje in izdeluje načrte za svoj povratek, pa tudi za popolno preureditev razmer in prilik v domovini.

Ker je stanje v domovini danes gotovo vse prej kot zadovoljivo in je državljanom onemogočena resnična, svobodna razprava, ki bi se tikala ne le vprašanja izboljšanja sedanjih prilik, temveč tudi kritičnega razmišljanja o bodočem sožitju jugoslovanskih narodov, — je prav in potrebno, da o teh vprašanjih svobodna politična emigracija razpravlja, — ako seveda ima dovolj točnih podatkov, ki so nujni za tako razpravo.

Postane pa taka razprava brezpredmetna, škodljiva in nesmiselna, če se vanjo vmeša nestrpnost, nedemokracičnost in slepi šovinizem. Samo neka odkrita, svobodna in neomejevana razprava more pripomoči do pozitivnih rezultatov.

51 let po svojem rojstvu pa je Jugoslavija dejstvo, preko katerega ni mogoče. Vsi tisti, ki želijo njeno nadaljevanje, pa tudi oni, ki kličejo po njenem koncu, bodo morali počakati dneva žetve in končne sodbe, ki jo bo na tisti dan izrekel — **svoboden narod v domovini.** Samo njemu gre ta pravica.

Vsem članom društev ZDSPB - TABOR,
sodelavcem, naročnikom, podpornikom in bralcem našega glasila,
pa tudi vsem ostalim borcem in delavcem na načelnem protikomunističnem stališču v zdornstvu in v domovini želimo

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

in

SREČNO NOVO LETO 1970

ki naj vsem prinese obilo novih sadov v delu in boju za

BOGA — NAROD — DOMOVINO

Nauk okupatorjevih izgub v Sloveniji (1941—45)

Nobena ocena dogodkov in razvoja v času komunistične revolucije v Sloveniji ter istočasne italijanske, nemške in madžarske okupacije ne bo popolna, ako ne bo prikazala tudi izgube okupatorjev v tem času na naših tleh ter s tem osvetlila tudi vprašanje takozvane „narodno-osvobodilne vojne“.

Ugotovitev teh izgub bo gotovo bistveno pripomogla k ocenitvi črditve komunistične propagande, da je bila v Sloveniji v tistih letih v teku nekakšna „osvobodilna vojna“ ne pa **komunistična revolucija**. Samo neka kolikor toliko točna ugotovitev okupatorskih žrtev in primerjava teh s številom žrtev nekomunističnih Slovencev bo lahko učinkovito izpodbila to komunistično trditev.

Podatkov o izgubah okupatorskih čet na Slovenskem seveda ni preveč. Za dokončno oceno bo nujno treba pregledati tudi nemške, italijanske in madžarske vire. V emigraciji sami o tem verjetno sploh ni nobenih podatkov. Kot priloga „Slovenskega Zbornika za leto 1945“ pa je v Ljubljani izšel poseben „Pregled najvažnejših dogodkov in borb v letih 1941—1945“. Publikacija je seveda komunistična in temu primerno prirejena. Ker pa je izšla samo nekaj mesecev po vojni, je verjetno precej zanesljiva; vsaj glede datumov posameznih spopadov.

Iz tega pregleda navajamo podatke o nemških in italijanskih izgubah. Številke so marsikje očitno napihnjene. Nudijo pa kljub temu neko osnovo za raziskovanje tega področja. So rezultati seštevanja v posameznih spopadih naznačenih izgub okupatorjev. Ne vsebuje pa ta pregled nikakih podatkov o izgubah Madžarov.

N E M C I

	1941	1942	1943	1944	1945
Koroška	—	—	4	2.184	—
Štajerska	151	309	314	2.154	130
Gorenjska	292	1.450	184	453	68
Primorska	—	—	196	2.823	110
Ljubljanska pokrajina	—	—	217	1.042	25
SKUPNO	443	1.759	915	8.256	333

Po gornjih podatkih je torej v letih 1941—1945 padlo na Slovenskem 11.706 nemških vojakov, policistov, SS in Gestapo.

I T A L I J A N I

	1941	1942	1943
Ljubljanska pokrajina	71	2.525	2.425
Primorska	—	4	432
SKUPNO	71	2.529	2.857

Iz tega sledi, da naj bi italijanska vojska na slovenskih tleh v istem času izgubila 5.457 mož.

Celotne izgube okupatorskih sil v Sloveniji v letih 1941—1945 naj bi torej po teh podatkih znesle 17.163 mož.

Predno se ustavimo pri teh številkah, je treba pripomniti, da gre za publikacijo iz leta 1945. Zato je možno, da so kasnejši „uradni“ slovenski viri navedli druge, morda manjše številke. Verjetno pa to ni, ker bi vsako zmanjševanje „uspehov“ medvojnih borb neposredno zmanjševalo tudi vrednost „narodno-osvobodilne vojne.“

Tudi če priznamo popolno verodostojnost gornjih podatkov, služijo že sami nepopolni podatki, navedeni v Taborni „Matici mrtvih“, za dokaz, da so slovenski komunistični partizani v času takozvane „narodno-osvobodilne vojne“ za vsakega okupatorskega vojaka ubili najmanj tudi enega Slovenca!

Že samo nesorazmerje posameznih navedenih števil pa kaže, da gre za pretiravanje v najboljšem pomenu besede. Če zdaj odpišemo polovico navedenih izgub na račun propagandnega pretiravanja in napihovanja, pa tudi na račun poštenih napak v ocenjevanju okupatorskih izgub, pridemo do številke 8.581 padlih okupatorskih vojakov.

V istem pregledu pa so navedeni tudi številni podatki o ustreljenih talcih. Med temi:

„10. oktobra 1941 — Na Lancovem požgana velika žaga, katere gospodar je bil nasilno izseljen. Zgorelo približno 5000 m³ lesa. Nemci takoj na mestu ustrelili 20 talcev, med njimi 2 ženski...“

„Sredi maja 1942: Italijani obesili 20 kmetov na brzogajne drogeve pri Ilirski Bitrici.“

„19. oktobra 1942: V Mariboru ustreljenih 174 talcev.“

„April 1944: Minerske enote XXXI. divizije so dosegle sijajen uspeh s tem, da so pognale v zrak nemško ofcirsko menzo v Trstu; ubitih je bilo 180 nemških oficerjev in 200 ranjenih. Nemci so se zato maščevali nad civilnim prebivalstvom in začeli s streljanjem talcev.“

„2. aprila 1944: Minerske enote IX. korpusa minirajo kinodvorano na Opčinah pri Trstu. Pri eksploziji je bilo 80 Nemcev mrtvih in 150 ranjenih. med njimi mnogo oficirjev in podoficirjev. Kot povračilo so Nemci postrelili 73 Slovencev kot talce.“

„3. februar 1945: Diverzanti IV. operative cone ubijejo na cesti Celje—Maribor pri Frankolovem celjskega Kreisfuehrerja Dorfmeistra, enega najvidnejših političnih predstavnikov okupatorja v Sloveniji in znanega krvnika Slovencev. Po nalogu Gauleiterja za štajersko dr. Siegfrida Ueberreiterja in šefa policije v naših krajih SS generala Erwin Roesenerja so 11. februarja 1945 obesili na kraju Dorfmeistrove smrti na sadna drevesa 100 talcev...“

Gornje navedbe morejo vsakogar, tudi popolnoma nepoučenega, prepričati, da so bile nemške represalije nad civilnim prebivavstvom za vsa-kršne napade takojšnje in silovite.

Zato zavračamo tudi številko 8.581 padlih okupatorskih vojakov na Slovenskem kot popolnoma nemogočo, ker bi v slučaju tako visokih izgub Nemci neusmiljeno iztrebili slovenski živelj na slovenskih tleh.

V vsakem slučaju pa moremo, oprti na doslej zbrane podatke v Taborni „Matici mrtvih“ trditi, da so komunistični partizani v času takozvane „narodno-osvobodilne vojne“ prizadejali svojim lastnim bratom vsaj še enkrat večje izgube, kot pa okupatorskim vojakom!

Civilne žrtve so bile pomorjene na svojih domovih, odno-
sno ugrabljene iz njih in nato umorjene v gozdovih; padli čet-
niki, legionarji in domobranci so se borili v skladu svojih slo-
venskih edinic, na svojih, slovenskih tleh; prodani Slovenski
domobranci pa so bili poklani že po končani vojni, ko ni bilo v
Sloveniji nobenega svobodnega okupatorskega vojaka več.

V svojem slavnostnem govoru ob priliki proslave 30-letnice Titovega
vodstva Komunistične partije Jugoslavije, je Edvard Kardelj navedel, da
je bil eden od ciljev Osvobodilne Fronte tudi v tem, da „narodno-osvobodilna
vojna“ nujno preraste v socialno revolucijo...!

Iz vsega tega je mogoč samo en zaključek:

Okupatorjeve izgube v Sloveniji v letih 1941—1945 so bile daleč nižje
od števila Slovencev, ki so jih pomorili komunistični partizani; zato je laž,
da so ti komunistični partizani vodili neko „narodno-osvobodilno vojno“;
res pa, da so pod vodstvom OF in Komunistične partije prav v času so-
vršne okupacije zanetili razredno, komunistično revolucijo!

To pa je — zločin nad narodom!

P. B.

OBLEGANI TABOR

III

V „Vestniku“ V/69, na strani 159, je priobčen nov dopis g. Rudija Bra-
sa, ki se nanaša na moj članek „Oblegani Tabor“ (Tabor II-69), odnosno
na članek „Oblegani Tabor II“. Ker prvotnega članka ne smatram za del
te polemike (ne dialoga!), bom s svoje strani danes to razpravljanje za-
ključil tudi jaz s sledečimi ugotovitvami:

1) G. Bras piše, da sem „strokovnjak v postavljanju besed“, za kar
sem mu hvaležen. Žal mu tega komplimenta ne morem vrniti, ker je iz
njegovega sestavka jasno le to da še zdaj ne ve, za kaj sploh gre in se
še vedno bori z mlino na veter.

2) Seveda je ugotovitev, odnosno navedba o številčnem stanju ene ali
druge organizacije relativna! Relativna, odvisna je vendar od tega, kdo jo
postavlja in kdo ji verjame! Absolutna, definitivna pa bi postala šele, ko bi

bila podprta s številkami! To pa se seveda ne bo zgodilo; iz razlogov ki nimajo s tem razpravljanjem nič skupnega in so menda sami po sebi razumljivi!

3) Igračkanje, besedne igre s priimki mi niso nič na poti in je to najmanjši vzrok, ki me je privedel do odgovarjanja na pisanje g. Brasa.

4) Vse gornje stvari pa so malenkosti in bi samo vsled njih sploh več ne tratil svojega časa in časa uredništva.

Toda g. Bras postavlja v svojem najnovejšem prispevku trditve, ki prenašajo celotno polemiko na čisto drugo področje, ko mi očita „62 vrstic podtikanja, sumničenja, nezaupanja poniževanja in izmišljanja“ (poudarek g. Brasa).

Ker bi vsak molk na te naštete „grehe“ pomenil njihovo resničnost, bom v naslednjem navedel samo najbolj grob primer gonje, ki ga je bila organizacija ZDSPB Tabor deležna pred leti, tik po reorganizaciji, pa naj potem bralci, in g. Bras še posebej, ugotovijo, ali si res samo izmišljam, ali pa se je res komu godila krivica!

Jeseni leta 1964 je bilo v Clevelandu slišno šepetanje, da „so pri Taboru komunisti, ki se sestajajo z jugoslovanskim konzulom“. Ta šepet se je sicer vlekel že od vsega časa po reorganizaciji, vendar je to pot zadobil nek trdovraten značaj. Druga faza tega prišepetavanja je vsebovala že bolj konkretne obrise: „Pri Taboru so trije komunisti, intelektualci ki se sestajajo z jugoslovanskim konzulom...“ Naslednja faza je vsebovala še dodatek da bodo trije intelektualci-„komunisti“ v kratkem razkrinkani; in slednjič je padlo prvo ime: **dr. Mate Resman**.

Danes, po več letih, je domala nemogoče poustvariti psihozo tistih dni in vtis, ki ga je to vztrajno prišepetavanje imelo tako na javnost, kot na same člane ZDSPB Tabor; in še predvsem na Glavni odbor. Ko je padlo ime dr. Resmana smo se seveda pošteno nasmejali temu „senzacionalnemu odkritju“.

Vsled že omenjene „trdnovratnosti“ tega prišepetavanja in vsled grožnje po „razkrinkanju“ pa je bil krajevni in Glavni zbor ZDSPB Tabor mnenja da je potrebno zadevo do kraja razčistiti (nepoznana sta še bila ostala dva „intelektaulca-komunista“). Zato je bil sklican članski sestanek in povabljen dr. Mate Resman ki je seveda član ZDSPB Tabor, da s svoje strani osvetli ta incident.

Na tem članskem sestanku je torej dr. Resman obrazložil celotno zadevo.

Poleti se je v Clevelandu mudil **Boris Kocjančič**, zdaj že med pokojnimi, takrat pa verski referent Slovenskega Izvršnega Sveta, to je vlade. Kocjančič je menda obiskal **predvsem slovenske župnije**, izrazil pa je preko nekega svojega znanca tudi željo, da bi govoril s kom iz emigracije. Ta njegov znanec je nato na svojem posestvu izven mesta omogočil ta razgovor, katerega se je med drugim udeležil tudi dr. Resman.

Dr. Resman je poudaril, da ni šlo za nikako družabno srečanje, temveč za dejansko besedni dvoboj, med katerim so vsi navzoči emigranti

Kocjančiča krepko obdelavali ter mu posebej očitali pokolj Slovenskega domobranstva. Kocjančič je tedaj, menda prvi med urad. slov. predstavniki — priznal, da se je pokolj res izvršil in da je bila to — napaka. (Po vrnitvi v Ljubljano je menda izjavil, da je v USA nanj napravilo največji vtis pokopališče padlih iz civilne vojne pri Gettysburgu v državi Pensilvanija, kjer drug ob drugem leže vojaki plave in sive ameriške vojske.)

Ob zaključku svojega izvajanja je dr. Resman povedal še to, da so se tega razgovora s Kocjančičem udeležili ne trije (od teh je bil tedaj le on član ZDSPB Tabor) temveč štirje emigranti, ki so drug drugemu dali besedo, da o stvari ne bodo razpravljali z nikomer drugim, ter da je bil četrti udeleženec tega razgovora prof. Vinko Lipovec, urednik Ameriške Domo-
vine ter verjetno član, gotovo pa simpatizer organizacije za „Vestnikom“.

(Ni moj namen, z navajanjem tega incidenta ponovno razplamtevati nasprotja bodisi v Clevelandu, bodisi v Buenos Airesu. Prepričan sem tudi, da bi se podobna umazana gonja danes več ne pripetila; moral pa sem v odgovor na trditev g. Brasa, da „podtikam, sumničim, izmišljam itd.“, navesti vsaj nekaj v konkretno podporo svojih prvotnih izvajanj.

Dodal bi še to, da je članstvo, zbrano na tistem sestanku, izreklo svoje popolno zaupanje dr. Resmanu ter da je po tem incidentu v Clevelandu prenehalo govorjenje o „komunistih“ v ZDSPB Tabor.

Krivice nikomur!

M. JAKOPIČ

SVETA NOČ

*Cerkvica bela nocoj vsa žari,
stari zidovi so čudno svetli,
v linah zvonovi kot svatje pojo,
s pesmijo hočejo v samo nebo.
In v to pričakovanje noči,
neslišno, počasi sneži.*

*Naši domovi spet srečni drhte,
nestrpnost kot čakajoče žene,
praznik trka na okno in dver,
skrivnostno prihaja Bog v sveti večer.*

*Jaslice v kotu bohkovem tam,
kam naj poklekнем, popotnik, kam?
Vse je kakor bilo že nekoč —
božji Sin v jasliah in angel pojoč.
V srečo svete božične noči,
neslišno, prav na drobno sneži...*

Likvidirana pravica

Vojna in revolucija na Slovenskem sta bili že v polnem teku, ko je zasedal slovenski „parlament“.

„Tovariš, pravica nam gre na živce. Že stega svoje dolge prste proti našim vratovom. Ako jo bomo pustili živeti, potem se lahko zgodi, da naša pravica postavi pod vislice...“ je nestrpno mežikal Edvard starejši.

„To ni mogoče, tovariš Edvard; ljudstvo je z nami!“ je pribil tovariš Boris.

„Ha, ha ti si bedak, tovariš Boris! Kaj je ljudstvo? Kdaj je še ljudstvo lahko kaj govorilo? Ljudstvo je samo orodje tistih, ki so sposobni, da ga obvladajo. Način ni važen; sredstva so dovoljena v politiki vsa, ki vodijo k cilju. Ali boš ti kot izobraženec dopustil, da ti bo kmet solil pamet? Mu boš ti dovolil, da ti bo on pisal zakone, ki se na paragrafe toliko razume kot zajec na boben? Zakaj pa smo vendar študirali? Zato, da bomo krave pasli?“

„Tovariši,“ se je oglasil Luka, „študirali smo na račun ljudstva, ono je plačevalo davke, protekcije naših botrov so nam odpirale vrata, možgane smo imeli sami in sedaj je čas, da jih uporabimo.“

„Kako misliš, tovariš?“

„Zelo preprosto! Tukaj smo predstavniki ljudstva, vseh strank, obeh smrtno si nasprotujočih ideologij. Vsi smo v nevarnosti pred demonom, ki mu pravimo: pravica! Zakaj ne bi v imenu ljudstva, katerega predstavniki smo, naredili važno odločitev, tako važno, da se bo ob njej ustavljala zgodovina, njenim piscem zapiralo sapo, nam pa dala neomajno oblast do konca.“

„In kaj naj bi to bilo?“ je z zanimanjem vprašal Jože, ki je bil znanstvenik svetovnega slovesa.

„Tovariš. Pravico likvidirajmo!“

„Likvidirajmo jo!“, je zatulil parlament.

„Predlog smo sprejeli; formulirati moramo tozadevno odločitev. Da nam reakcionarji in imperialistični kapitalisti na zapadu ne bi mogli očiti, da je to naredila pogonska sila naše revolucije — komunistična partija, mora likvidacijski ukaz podpisati človek, ki ni v partiji in mora biti znanstvenik in borec za narodove pravice. Za njegov podpis pa ga nagradimo z najvažnejšim kulturnim položajem,“ je predlagal Edvard starejši.

„Tako je!“ je zatulil parlament.

To je bil tisti „parlament slovenske ljudske oblasti“, ki je ustvaril zakon džungle, sam pa se je postavil na tisto mesto, ki ga v džungli zasedajo — hijene!

Na občni zbor v Torontu

Kot prejšnja leta, kadar se je vršil občni zbor ZDSPB Tabor v Torontu, tako smo se tudi letos dogovorili in šli tja. Štirje avtomobili so šli skupno; posameznih pa je tja še veliko prišlo. Tako je bila udeležba iz Clevelanda kar velika.

V soboto dopoldan, 30. avgusta smo jo potegnili iz Clevelanda. Vožnja ni bila prav prijetna, kajti obetal se nam je vroč in soparen dan. Bilo je nekako megleno; ne zaradi megle, pač pa vsled vročine in soparice, ki je tiščala v nas. Razgleda zaradi tega nismo imeli dosti; saj se tako rekoč ni daleč od ceste videlo. Med potjo smo se ustavili samo enkrat — že blizu Buffala — za kratek odmor, se sami malo podprli in tudi našim „konjičkom“ dali, kar potrebujejo, da nas vozijo naprej.

Na kanadsko-ameriški meji smo kar hitro opravili; pregledali so naše papirje in že smo se vozili po Kanadi. Tam ni šlo s tako brzino, ker ceste niso tako zmodernizirane kot v Ameriki. Tukaj so mostovi in glavne ceste nikjer ne prečka druga cesta, da bi s tem ustavila promet. V Kanadi pa smo zaradi luči večkrat morali ustaviti, kar nam, ki smo vajeni bolj na udobno ni prav nič ugajalo.

Brez večjih sitnosti in težav smo ob treh popoldan že bili v Torontu. Tam smo se kmalu porazgubili med svoje prijatelje in znance. Ker je bilo določeno, da se bo občni zbor vršil od 8. uri zvečer, je bilo še veliko časa za obiske. Ker pa je bil dan tudi tukaj zelo vroč — saj so pravili da je bilo 90 stopinj — povrh pa še zelo soparno, so sklenili, da bi bilo boljše, ako bi se občni zbor vršil na slovenskem letovišču. Tako so se potem poslužili kar telefonov in obveščali člane, da se vrši občni zbor ob 9 zvečer na letovišču. Za drugi dan je bilo itak določeno, da bo tam sv. maša, popoldan pa kratek spored — „tabor“. Zato smo pobrali svoje stvari in se peljali proti letovišču, kjer se je ob 9. uri zvečer pričel občni zbor. Udeležba je bila velika, k čemer je pripomogla kar precej velika skupina udeležencev iz Clevelanda. Po občnem zboru je bilo še malo kramljanja in obujanja spominov s starimi prijatelji in soborci, s katerimi se že dolgo nismo videli. Kmalu je zaorila naša slovenska pesem. Šele ob 2 zjutraj je počasi utihnila; nekateri pa so s svojimi znanci in prijatelji, ki se že več let niso videli, kramljali kar vso noč.

Spat nas je šla večina kar v šotore, kar je bilo boljše, kot pa drugi dan zopet nazaj iz Toronta napraviti isto pot.

V nedeljo zjutraj so od 9. ure naprej že pričele prihajati večje skupine avtomobilov iz Toronta in okolice.

Sv. mašo je bral ob pol 12. uri č. g. Gaber v prav lični kapelici na majhni samoti, ki je obdana z velikim drevjem. Tako ljudje tudi med sv. mašo stoje v senci.

Po sv. maši je bilo kosilo. Za nas Clevelandčane so na ražnju spekli prašička. Bilo je tudi vse ostalo, kar spada zraven.

Kmalu zatem je bil kratek spored, kjer so govorili gg. **Mate Resman** in **Stane Pleško**. Domobranski zbor pa je zapel „Oče, mati, bratje in sestre“. Po končanem sporedu so bile pri križu na hribčku pete litanije. Kljub temu, da je bilo precej strmo, in tudi sonce je žgalo, se je vseeno nabralo kar precej ljudi.

Po končanih litanijah in molitvah smo zopet šli med svoje znance, katerih je bilo čedalje več. Tudi g. **Kolman** in njegova sinova so bili tam iz daljnega Waukegana pri Chicagu. Da je bil med nami g. **France Grum**, se pa že itak razume.

Bilo je veliko obujanja spominov na čase pred 25 leti, ko smo se z ramo ob rami borili proti skupnemu sovražniku komunizmu. Na žalostne in vesele dogodke tistih časov smo se spomnili. Kljub vsemu zadovoljstvu pa sem bil nad nekaterimi zelo razočaran, kajti zaman sem iskal nekaj starih znancev in prijateljev. Mislim, da je vsako opravičilo za take odveč.

Proti večeru smo se počasi začeli odpravljati. Nekateri smo šli v Toronto, nekateri pa kar takoj nazaj proti Clevelandu. V Torontu smo se zopet porazgubili med svoje prijatelje in znance, kjer smo se lepo imeli.

Drugi dan 1. septembra, na delavski praznik pa smo zopet odrinili na pot proti Clevelandu. Pred cerkvijo v New Toronto smo se zbrali, tu se poslovili od naših prijateljev iz Toronta, ki so se prišli od nas posloviti. Prav lepa vam hvala!

Z nekoliko sitnosti na meji in na potu smo končno le dosegli našo 90. cesto, ki nas je lepo pripeljala v Cleveland. Niso namreč mačje solze za nekoga, ki je še tako dober šofer, znajti se na tistih mestovih in ovinkih velikih cest in križišč.

Vreme je bilo isto kot pred dvema dnevoma, ko smo se vozili v Kanado. Megleno, vroče in soparno. Zaradi tiste sopare nismo videli Niagarskih slapov, akoravno smo se vozili skoro mimo njih. Morda nam bo prihodnjič vreme bolj naklonjeno.

Na potu domov smo se ustavili zopet na istem kraju, kot ob vožnji tja; potem pa hitro naprej, da se rešimo vročine in velikega prometa, ki se nam je ta dan obetal na cesti. Ker smo se vozili v blizini slovenske pristave, smo se pošteno ohladili v gozdičku in tudi od znotraj z hladnim pivom, ki so nam ga postregli.

Kmalu smo jo potegnili domov; kajti po vročini, dolgi vožnji in še kratkih nočeh človeku diši postelja. Ob mraku smo bili doma v Clevelandu, kjer smo s sosedi zopet kramljali in pripovedovali, kako je in katere znance smo srečali.

Taka nam je bila pot na občni zbor v Toronto, ki nam bo ostala v prav lepem spominu. Vsem Torontčanom, ki so kakorkoli pomagali, za nas pripravili prenočišče in vse drugo, Bog plačaj! Kadar pa pridete v Cleveland, vam bomo povrnili

H. Z.

JUNAKI KRIŽKE VASI

(Konec)

Stari partizanski borec in namestnik komandanta te brigade Rudi Pušenjak-Uragan opisuje v „Dolenjskem listu“ z dne 20. in 27. februarja 1964 pod zaglavjem: „Belokranjska brigada“ (ali bivši Dolenjski odred, ali 15. partizanska brigada; koliko ima še drugih imen, ne vem) med drugim tudi „največjo partizansko zmago“ v Križki vasi.

Opis je zanimiv in bi ga morali bivši domobranci zaradi zgodovine popraviti. Zlasti z ozirom na 3. avgust 1944 v Žužemberku, ker Pušenjak debelo laže, da so domobranci pobijali ljudi iz partizanskih zaporov...

Citiral bom samo tisti del, ki opisuje Križko vas, ker sem v tem času in v tej borbi bil sam navzoč. Iz četrtega arhiva ki so ga partizani tam dobili „tovariš“ Pušenjak to lahko sam ugotovi. Pušenjak piše:

„20. junija zvečer je brigada odšla v napad na domobrantsko postojanko v Križki vasi pri Višnji gori. Cankarjeva brigada naj bi branila smer iz Grosuplja, 12. naj bi napadla Višnjo goro, 8. in 9. pa št Vid in Stično. Obveščevalna služba je preskrbela štabom bataljonov točno skico utrdb in vasi in približno tudi točno število sovražnih vojakov. Okoli vasi je bila enojna bodeča žica in 34 lesenih, z zemljo pokritih in med seboj z zveznimi jarki povezanih bunkerjev. V vasi je bila 63. domobrantska četa s poveljnikom: stotnikom Pirnatom. Štela je 140 mož. Poleg tega je bilo v postojanki nekaj Nemcev, verjetno članov opazovalne službe protiletalske obrambe, in oddelek domobrancev-telefonistov, torej skupno kakih 160 mož. 15. brigada je štela takrat okrog 400 borecev, razdeljenih v štiri bataljone. 4. bataljon je bil namreč radi priliva novih borecev znova ustanovljen že sredi maja 1944 v Vinji vasi pod Gorjanci. Ta bataljon je bil ob napadu na Križko vas odrejen za taktično rezervno, obenem pa bi branil smer šentvid—Stična, če bi tam sovražniku uspelo prebiti obroč 8. in 9. brigade. Brigadi so bili dodeljeni protitankovski top in dva minometa kal. 81 mm. 15. brigada je krenila proti sovražni postojanki iz vasi Ilova gora. Premikala se je zelo oprežno, saj je bilo znano, da sovražnik patroljira in se pripravlja na maneversko obrambo Posebno na Polževem se je bilo nadejati sovražnih zased. Toda ponoči do spopadov ni prišlo. Vso noč je deževalo, borci so bili premraženi in do kože mokri. Zaradi počasnejšega pohoda, ki ga je nalagala povečana opreznost, je brigada prispela pred postojanko namesto ob pol petih šele ob šestih. Pa tudi zaradi zbiranja dveh pobočnic in predhodnice, ki so bile močne vsaka po eno četo, se je začetek napada zavlekel še za dvajset minut. Po terasastih njivah so se borci v strelski vrsti zlahka približali žičnim oviram. Hud sovražni ogenj jim ni dosti škodoval. Huje je bilo med Križko vasjo in Pristavo. Domobranci so imeli namreč v ruševinah starega gradu v Višnji gori celo galerijo težkih strojníc. Z njimi so obsuli 2. bataljon v hrbet, ko se je približeval bunkerjem v Križki vasi. Zaradi tega

se je moral 2. bataljon umakniti k potu na Peščenik. Potem je med napadom tisti del obrambne črte v postojanki ves čas ostal prazen in so kasneje tudi ostanki postojanke v Križki vasi pobegnili v Višnjo goro ravno skozi to vrzel.

Spočetka so bili domobranci zelo podjetni in borbeni. Večkrat so napravili izpade in jim je nekajkrat uspelo potisniti od bunkerjev del brigade. Okoli 11. ure se je dvignila megla in iz Grosupljega so začeli s topovi obstreljevati dohode h Križki vasi. Toda ogenj je bil netočen, borci 15. pa tako blizu bunkerjev, da jim ogenj ni prav nič škodoval.

Istočasno je poskušal sovražnik močan izpad iz Grosupljega. Toda „Cankarjeva“ je napad z gibljivo taktiko uspešno odbijala, čeprav so bile domobranske predhodnice že blizu Peščenika. Ves čas sta oba minometa in top sistematično obstreljevali utrjene točke v vasi. Mnogo je borcev tudi koristilo poznavanje terena, saj je pozimi bataljon skoraj mesec dni živel v vasi. To velja predvsem za 2. bataljon, ki je napadal iz smeri Peščenika, toda tudi drugi bataljoni so bili večkrat prej v vasi.

Okoli 14. ure se je zvedelo, da bodo prišli 15. brigadi na pomoč tudi tanki. Streljanje je ponehavalo, ker so vsi čakali tanke. Res je ob 16. uri nekaj priropotalo po cesti od Krke sem. Bili sta dve dveinpoltonski italijanski tanketi in večji šesttonski tank. Pratež brigade, ki je bil v Novi vasi, najbrž ni bil obveščen o prihodu tankov, zato so začeli kuharji in mulovodci bežati proti gozdu, brž, ko so zaslišali šum motorjev. Domobranci so sklepali, da so tanki njihovi ali nemški in so začeli v bunkerjih od veselja vriskati in metati kape v zrak. Močnejša skupina pa je napravila izpad tankom nasproti. 2. bataljon je izkoristil trenutno sovražnikovo nepazljivost in ob cesti iz Peščenika prvi vdrl v vas. Tanki so razpršili skupino, ki se je prepozno zavedla svoje zmote, brigada pa je vdrla v postojanko.

Plen je bil precejšen. Zaplenjeni so bili 3. težki mitraljezi, 1 puškomitraljez „zbrojevka“, 1. minomet, več pušk, skladišče municije, tri skladišča hrane in tri kuhinje s prav kuhanim kosilom, plašči kovčki cele čete, ves arhiv intd. Brigada je imela v boju šest mrtvih in 18 ranjenih, večinoma oficirjev. Padel je Mavsar, komandir čete in borec od leta 1941, ranjeni so bili načelnik štaba brigade, komandant 2. bataljona, pomočnik komisarja 2. bataljona itd. Brigadni kulturnik Pirnat je zvedel, da je njegov brat domobranski stotnik in da je bil komandant postojanke.

Po akciji so začeli borci pleniti skladišče in je bilo treba nemalo naporov, da se je povrnil red, posebno še, ker se je bilo treba vsak čas nadejati sovražnega protinapada. Računa se, da je tedaj 63. četa slovenskega domobranstva izgubila najmanj polovico svojega sestava. Tako je npr. 15. brigada naštel na bojišču 12 trupel padlih sovražnikov, dva pa sta bila ujeta. Nekaj se jih je skrilo po skednjih in so čakali tri dni, da se je brigada umaknila. Približno 40 je bilo ranjenih pa so jih odnesli večinoma s seboj. Prav tako so s seboj odnesli precej mrtvih. Stotnik Pirnat je zaradi umika prišel pred vojaško sodišče.

Zavzetje Kriške vasi je najuspešnejša akcija 15. brigade. Dvignila je samozavest borcev, rešila pa je tudi kočljivo vprašanje obleke in obutve.“

Tako Pušenjak.

Iz mojega opisa je jasno razvideno, da je Pušenjak pisal o Kriški vasi pod vplivom partizanske fantazije.

K njegovemu poročilu bi dodal samo nekaj pripomb.

Brigadni kulturnik Pirnat je vražje slabo opravljal svoj posel, če ni mogel svojih rdečih borcev toliko obvladati, da ne bi opravljali vandalizma nad mrličji, kar je nekaj najbolj nizkotnega celo za neciviliziranega človeka.

Izgube naše čete sem navedel.

V Kriški vasi ni bilo nobenega Nemca; v Višnji gori pa so bili šamo zvezni oficir Brayer in dva podoficirja. Telefonistov domobrancev v Kriški vasi tudi ni bilo, ker smo imeli samo en telefon za zvezo z bataljonom, ki ga je lahko pretrgal vsak otrok. Domobrancev je bilo okrog 80. Četni arhiv mora to potrditi, če je bil na tekočem.

Partizani so dobili 1 težki minometalec, 1 težko strojnico „Fiat“, ki je bila neuporabna, 1 zbrojevko (Zorko). Municije ni bilo nobene. Hrane za dva dni. V vasi ni ostal niti en živ domobranec.

Najbolj smešno pa je opisovanje, kje so partizani pridrli v vas. To je enostavna laž! Na poti proti Peščeniku je bil med drugim tudi pisec teh vrstic. To je bil prostor 3. voda, ki je zadnji zapustil položaj. 2. bataljon 15. brigade je torej dobil prav naš ognjeni pozdrav Zanimivo je, da smo prav vsi še preživeli domobranci prav iz tega voda, oz. položaja.

Pušenjak potrdi med vrsticami, da so bile partizanske izgube velike. Pove, da so v glavnem padli in bili ranjeni večinoma oficirji, ki so bili vedno v primernem ozadju. Do danes še nisem zasledil, da bi en sam dan padlo toliko in tako važnih „tovarišev“. Prav tako še nisem slišal, da bi kdaj prej rdeči oficir dal takšno priznanje naši podjetnosti in borbenosti kot tukaj. Kar pa je najbolj važno: Ni nam naprtil nobenih „zločinov“.

Moti me pa, da „tovariš“ Pušenjak opisa ni dokončal. Moral bi tudi napisati, da so Angleži komunistom iz Vetrinja na Koroškem vrnili z zadnjim transportom (31. 5. 1945) domobrance 63. čete z izjemo stotnika Pirnata in 6. domobrancev ki še živimo v emigraciji. Iz seznama dotičnega transporta in četnega seznama iz Kriške vasi bi lahko ugotovil imena tistih, ki jih rdeča justica ni mogla pobiti. Ako bi Pušenjak zapisal tudi to z datumi, kraji in morilci domobrancev 63. čete v domovini v tistih junijskih dneh, potem — ako bi se kdaj srečala na pozorišču boja v Kriški vasi — bi se morda — poudarjam morda — celo podala roki.

Popolna, celotna, nepotvorjena resnica je edina pot k dialogu. Kdor želi dialog mimo resnice in hoče iti s pozabljenjem preko kosti pomorjenih nečolžnih tisočev, je in ostane — izdajalec!

Junaki Kriške vasi, večna vam slava! Niste umrli. Junaki ne umrejo nikoli! Odšli ste samo kot izvidnica na čelu svobodoljubnega človeštva skozi slavalok pravične in veličastne zgodovine.

France Bolta – 50-letnik

Z zamudo sporočamo, da se je 12. septembra 1969 srečal z Abrahamom tudi naš soborec in član organizacije v Torontu — France Bolta.

Rodil se je 12. septembra 1919 v Jaršah pri Ljubljani. Med prvimi je stopil k Vaški straži v Devici Mariji v Polju. Od tu je šel v udarni bataljon v Moste. S tem se je udeležil težkih borb na Mokrcu; v marcu 1943 pa skupnega pohoda na Ključ, ki je naredil konec takojimenovani „svobodni republiki v Dolomitih“.

Po italijanski kapitulaciji je bil na domobranski postojanki v Pijavi Gorici, pozneje na Rakeku, kjer ga je dosegel konec vojne in se je moral umakniti na Koroško. V Kanado se je izselil leta 1948.

France je obhajal 50-letnico na bolniški postelji. Letos januarja je padel in se udaril v ramo. Za posledico tega padca je 6. junija zgubil glas in je moral na operacijo, kjer so mu odrezali del pljuč. Trenutno je doma in hodi dnevno na obsevanje.

France! Ko Ti kličemo: Še na mnoga leta!, Ti res iz sreča želimo, da bi se kmalu pozdravil in spet prišel med nas.

Prijatelji — soborec

MNENJA IN VRENJA

MATICA MRTVIH

Podatki o Slovencih pomorjenih po zločinski Osvobodilni fronti 1941—1945. Tretji del: Slovensko domobranstvo 1943—1945. Izdal in založil zgodovinski odsek Zveze DSPB-TABOR. Galinda Press, Inc., Cleveland, Ohio, USA, 1969, str. 136.

Matica tisočev Slovencev, za katerih smrt nosi edino odgovornost zločinska Osvobodilna fronta zaradi svojih izključno prevratniških podvigov prav za časa tuje okupacije v letih 1941—1945, postaja v priredbi zgodovinskega odseka pri Zvezi DSPB-TABOR od zvezka do zvezka naša najbolj markantna publikacija, kar smo jih dobili v teku že itak zavidljivo bogate knjižne dejavnosti vsa leta naše idejno-politične emigracije. Do tega spoznanja mora priti vsakdo, ki se ob teh zvezkih odloči pazljivo meditirati; ne že zaradi stotin imen mrtvih Slovencev, ki so kajpak najbolj trden, najbolj neomajen dokaz strahotne krivde patoloških povzročiteljev nevzdržljivega komunističnega eksperimenta v naši domovini, temveč tudi zaradi kristalne idejne premočrnosti prirediteljev, ki si ob teh imenih prav zaradi te ideološke načelnosti lahko dovolijo tako objektivni prikaz naše tragične preteklosti, kakor ga doslej v vsej naši tovrstni literaturi še nismo zasledili.

O slovenskem domobranstvu je bilo napisanih že lepo število strani. Prav naše glasilo hoče predvsem biti glasnik njegovega idejnega poslanstva iz preteklosti v bodočnost. Prav tako pa ne zaostajajo še danes njegovi trdovratni protivniki ali vsaj skeptiki, ki so v neizbežni danosti naše medrevolucionarne dobe doživeli totalen polom svojih špekulativno nastavljenih računov, katerih ni moglo pravilno rešiti ne 25 let poslej in jih ne bo mogla rešiti tudi bodočnost, ker so zgrešili osnovno premiso, da je namreč rdeča Osvobodilna fronta za časa tuje okupacije pri nas vršila izključno prekucniško nalogo v službi svetovne komunistične zarote — ne glede na življenjske koristi našega naroda — in da so bila zaradi tega vsa druga, sicer pozitivna in neoporečna stremljenja nasprotnega tabora le drugotnega značaja. Ta osnovna premisa je bila edino merilo vseh naših razmer in dejavnosti za časa medrevolucionarnih let, je to ostala do danes in bo takšna nujno ostala vse dotlej, dokler komunizem vseh doslednejših zvrsti v naši domovini ne bo ali totalno iztrebljen in izbrisan, ali pa vsaj prisiljen na raven svobodne tekme na vrednotni lestvici ideoloških in družbeno-političnih hotenj našega naroda. Do katere izmed teh dveh možnosti bo prišlo, in pa, kedaj in kako se bo to zgodilo, je kajpak prvenstveno odvisno samo od nosilcev doslej nasilno vzdrževanega za časa tuje okupacije zločinsko sproženega sistema eksperimentiranja — ne že na izključen rovaš idejnih dobrin, ampak v resnici tudi na račun bioloških substanc slovenskega naroda.

Po takšnem nujnem zaključku je možna samo logična posledica, da slovensko domobranstvo po zamisli in inspiraciji svojega ustanovitelja in vodnika **gen. Leona Rupnika** na protinarodno ter izdajalsko prevratniško nasilje, ki je v službi internacionalne zarote izkoristilo najtežje pogoje, pod katerimi je živel okupirani narod, ni odgovorilo z neko **negativno reakcijo**, ampak je v resnici podžgalo v vsej slovenski zgodovini prvo, vse zajemajočo **nacionalno revolucijo**.

Spričo tega se nenadoma razblini v nič vsa nepregledna literatura uradnih režimovskih zgodovinopiscev o osvobodilnem boju komunistične partije za časa tuje okupacije, o kolaboraciji nasprotnega tabora itd. Vsa takoiimenovana osvobodilna vojna na eni strani, na drugi pa toliko razkričana povezanost nekakšne reakcije je bila samo inscenacija, katera je trenutno zares lahko zaslepila merodajne svetovne činilce, da so podprli v polom obsojen komunistični protiljudski in celo protinaravni eksperiment na hrbtu našega naroda. Razblinili so jo že prvi dnevi po vojni, ko je bilo kajpak že prepozno (pri tem krivda prenekaterih merodajnih iz nasprotnega idejnega tabora, ki so kakor zgoraj rečeno, zgrešili osnovno premiso in nastavljali nemogoče špekulativne račune, ni majhna!); toda vprav zaradi tega je resnica tem bolj neovrgljiva: Na komunistično krvavo, izdajniško in zločinsko izzivanje v službi našemu narodnemu bistvu svobodnjakov tuje internacionalne zarote je naše domobranstvo odgovorilo z **vsenarodno slovensko revolucijo** ter v ognju in krvi ustvarilo **novega Slovenca**.

To je resnica, ki si je v teku minulih 25 let navzlic kričavosti pre-

drago plačanih komunističnih agitacijskih laži in inscenacij, pa celó v brk užaljenim nergačem iz nacionalnega tabora utrla pot do tolikšne mere, da pri oceni naše narodne zgodovine ne bo nikdar več mogoče iti mimo nje! Nasprotno! Čim bolj se časovno oddaljujemo od osnovnih danosti njenega spočela, tem bolj jasna, tem bolj vse osvetljujoča postaja.

Mimo vmesnega rodu, ki se je ob varljivih na zunaj vidnih rezultatih v zmedo vklenjenega okolja razočaran izgubil v nezainteresirani brezidejni praznini, se bo novi rod, ki šele vstaja, zopet žejen povračal k neusahljivemu izviru idejnega bogastva, ki ga je za Boga — Narod — Domovino zapustila resnica o prvi revoluciji novega Slovencev v našem domobranstvu.

Zakaj samo ta resnica je lahko edini logični razlog, da se je režim še po 25 letih in navzlic brezidejni praznini apatičnega vmesnega rodu nenedoma in neizbežno zopet znašel pred novim Slovincem najmlajšega rodu, ki se v svojem hlastajočem iskanju nujno povrača k večnemu izviru domobranske idejne osnove, čeprav je trenutno morda še ni zapisal na svoj prapor: Bog — Narod — Domovina. To tudi ni važno; ni potrebno! Poglavitno je, da jo — mogoče celó podzavestno — nosi v nagibih, ki so živec njegovih stremeljenj v bodočnost.

Spričo tega se bodo končno razblinili v nič vsi krčeviti napori na smrt obsojenega in zato tako nepopustljivega sistema v domovini. Spričo tega pa bodo v odmaknjenosti časa še celó ostali samo kot blede madeži nekateri primeri kapitulantstva utrujenih posameznikov odmirajoče generacije naše ideološke emigracije. Še več! Vse to je že in bo še bolj v bodočnosti samo krepilo neomajnost resnice, ki veje iz vsake strani tudi tega zvezka naše matice mrtvih.

Po abecednem redu suhoparno našeta imena padlih Slovencev domobranske nacionalne revolucije bodo v zvezi z imeni prvih dveh zvezkov naše matice mrtvih svetica novemu rodu na poti v bodočnost. Zakaj ideali, ki so jih branili in za katere so padli, ne dopuščajo dialoga, kaj šele kapitulantstvo! Zato boj, ki so ga oni pričeli, ni bil in ne bo prekinjen. V novih okolištinah in z novimi bojnimi sredstvi se nadaljuje že 25 let in se bo še bolj nadaljeval v bodočnosti — do ene izmed dveh gori navedenih rešitev: Ali totalno iztrebljenje komunizma vsakršne zvrsti, ali svobodna tekma na vrednotni lestvici ideoloških in družbeno-političnih hotenj našega naroda. Odvisno bo samo od vsakokratnih nosilcev sistema; zakaj mladi rod gre lahko samo naprej, — nikdar nazaj!

Kakor drugače ni bilo mogoče pričakovati, tudi v tem zvezku občutimo nekatere boleče vrzeli in zasledimo vrsto tiskovnih napak. Prav to pa je po drugi strani tem bolj trden dokaz izrednega idealizma prirediteljev, ki se niso ustavili pred celinskimi razdaljami med njimi; zakaj te nepopolnosti gredo samo na račun teh razdalj. Ta idealizem je tudi s tretjim zvezkom naše matice mrtvih dal zvestim naše ideološke emigracije mogočen spomenik dobe, ki so jo sodoživljali ali celo soustvarjali. Za rodove, ki rastejo v domovini, pa bo neusahljiv vrecel spoznanja, lažjega razumevanja danosti in navdiha za polet — v svobodo.

Samo K.

✧ **Jožko Krošelj**

Dne 31. oktobra 1969 je v Buenos Airesu po hudi bolezni, pa vendarle nepričakovano umrl glavni urednik osrednjega tednika slovenskih protikomunističnih emigrantov v Argentini — „Svobodne Slovenije“ in nje-nega Zbornika — **Jožko Krošelj**.

Ni naš namen, na tem mestu opisovati premočrtno življenjsko pot tega predstavnika klene generacije, slovenskega časnikarja v domovini in zdomstvu. To so naši bralci lahko s podrobnimi podatki prebrali drugod in se dolžno poklonili njegovemu spominu.

Mi se globoko klanjamo človeški veličini protikomunističnega časni-karja, čigar najbolj ostro zastopanje stališča, ki ga je osvojil, ni bilo nik-dar sposobno omajati prijateljskih, človeških toplih odnosov med nami.

Za vse dobro, kar je na bojnem polju slovenskega tiska opravil za svoj ljubljeni narod — in tega je ogromno — naj mu bo dobri in pravični Sodnik bogat plačnik!

✧ **Ivan Mehle**

Ker se je prvotno poročilo izgubilo nekje na pošti, se spo-minjamo šele sedaj obletnice smrti Ivana Mehleta in Janeza Stipaniča. — Op. ured.

Pokojni Ivan Mehle je bil rojen maja 1895 v Šmarju-Sap na Dolenj-skem. Iz rojstnega kraja se je priženil v Rudnik, od koder se je vse do konca vojne dnevno vozil na delo v tobačno tovarno v Ljubljano.

Že od začetka revolucije se je ponoči skrival pred partizani, ker ni odobral njihovega početja. Ob koncu vojne se je z otroci umaknil na Koroško, kamor je kot domobranec odšel tudi starejši sin Ivan. Tega so Angleži vrnili in je bil odpeljan na morišče v Kočevski Rog. V jamo je padel še živ, samo obstreljen v čelo, a je bil preveč izčrpan, da bi se rešil.

Čez nekaj let je za družino prišla na Koroško tudi žena, oz. mati, ki je bila ostala doma, da bi ohranila dom. Potem sta oba odšla za sinom in hčerko v Kanado. Pokojni Ivan je bil trdnega zdravja in ves čas trdo delal.

Skoro neopazno je živel v Torontu. Nikoli ne bi mislil, da je bil tako odločen protikomunist. Toda kadar smo se srečali in je pogovor nanesel na revolucijo, je bil vidno vesel, da domobranci še organizirano delamo. Na proslave in naše prireditve je vedno prihajal, a ker je bil starejši, mu mlajši nismo posvečali kakšne posebne pozornosti. Tako pogosto grešimo nad starejšimi ljudmi, ki svoje zavednosti in načelnosti ne obešajo na veliki zvon, a vendar svojim idejam ostanejo zvesti do konca.

Umrli je za rakom 8. oktobra 1968. Po njegovi smrti mi je advokat poslal pismo s sporočilo, da je pokojni Ivan Mehle v svoji oporoki zapustil za domobranske invalide tristo dolarjev.

Kakor je živel, tako je tudi umrl; ni mislil nase, ampak na trpeče. Naše zahvale ne potrebuje, ker mu je Bog gotovo že vse obilno povrnil v nebesih. To zadnje njegovo dobro delo pa naj bo zapisano v hvaležen spomin človeku, ki je želel, da žulji njegovih rok še po smrti pomagajo trpečim.

S. P., Toronto

† Janez Stipanič

29. septembra je minilo leto, odkar je zadet od srčne kapi umrl v Torontu Janez Stipanič. Bil je star šele 42 let.

Doma je bil iz Kostanjevice pri št. Jerneju. Ker je bila družina narodno in versko zavedna, se je morala umakniti že pred prvimi parizani. Pozneje je Janez stopil k Vaški stražarjem na Brezovici pri št. Jerneju, ker se je zavedal, da je le tu njegovo mesto, čeprav je bil star šele 17 let. Mlad in neizkušen je poslušal starejše borce o pohodih in borbah ter upal, da se bo nekoč spet vrnil na svoj dom.

Bil je v mnogih pohodih in bojih. Proti koncu vojne je bil tudi ranjen v hrbet. Takega so ga komunisti po revoluciji leta 1945 prijeli in obsodili na 15 let ječe, četudi mu niso mogli dokazati drugega, kot da je bil domobranec. Zdravniške pomoči mu niso nudili nobene, zato se mu rana ni zacelila in je teklo iz nje vse do njegove smrti. Nedolžen je odslužil polnih 11 let. Sam je rekel: „Brezbožniki so mi ukradli najlepša leta!“ Ker ga tudi po prestanem krivičnem zaporu niso pustili v miru, je pobegnil v Avstrijo, od tam pa se je izselil v Kanado. Pozneje je za njim prišlo tudi dekle, s katero se je poročil in imel dva otroka. Kupil si je dom in želelo se je, da je po tolikem trpljenju tudi njemu življenje steklo v miru in zadovoljnosti. Tedaj pa je prišla smrt, ga iztrgala družini in ga spremila v kraj, kjer ni krivice, ne laži, ne preganjanja.

Dragi prijatelj Janez! Počivaj v božjem miru in naj Ti bo lahka kanadska zemlja, v katero smo Te položili!

Lojze Babič, Toronto

ZA BELEŽNICO

Junaški vzgled

Kakor ni bilo mogoče drugače pričakovati, je bil slavní sovjetski pisatelj Aleksander Solženicin končno izgnan iz zveze pisateljev Sovjetske zveze. Toda na zasedanju, ki je odločilo o njegovi usodi, je med drugim vendarle še enkrat prebral odstavek iz pisma, ki ga je zvezi pisateljev poslal že leta 1967, in v katerem stoji:

Nihče ne bo mogel zapreti poti resnici! Pripravljen sem tudi umreti, samo da resnica zmaga.

Ta junaški vzgled sovjetskega pisatelja, ki je nedvomno na lastni koži do dna spoznal bistveno resnico rdečega sistema in njegove krivde za današnje stanje na svetu, je težek opomin tudi za marsikoga med nami, ko skuša iskati neko neopredeljeno resnico — izven „agresivnega protikomunizma“.

Še en zgled

Poslanec britanskega parlamenta John Biggs-Davidson je ob dnevu zaslužjenih narodov, 16. novembra 1969 na zborovanju v londonskem Hyde Parku vzkliknil:

Komunizem je abeceda grozot od A do Z! Toda ne proglasha oborožene križarske vojne, ne želimo nekakšnih „osvobodilnih vojn“ izpod komunizma. V molku pozdravljamo tiste, ki so umolkili v totalitarnem terorju. Spominjamo se junakov in mučencev zaslužjenih narodov. Res je: želimo mir in smo za normalne odnose med državami brez ozira na ideologije. Toda bili bi nezvesti tistim, ki so padli za vero svojih očetov in za svobodo, nezvesti sebi in v prezir samim komunistom, če bi se v naši želji za mirom oddaljili od pravice. Pokojni prezident John F. Kennedy je pravilno trdil, da je svobodna samoopredelitev vzhodnoevropskih narodov predpogoj za mirno koeksistenco. Sovjetsko-ameriški poizkusi sprave ne morejo spremeniti dejstva, da ne more biti nikakšne trajne ureditve odnosov, dokler polovica Evrope ječi bodisi pod neposrednim sovjetskim jarmom, bodisi pod režimi, ki imajo svoj izvor v sovjetski dominaciji. Ene Jalte je bilo preveč! Današnje iskanje neke širše evropske povezanosti vključno z Veliko Britanijo ne more končati ob komunističnih stražarskih stolpih. Če samoodločba narodov sploh kaj pomeni, se ne tiče samo afro-azijatskih dežel, temveč tudi in predvsem Evrope. Portugalski minister je bil bliže resnice, ko je ugotovil: „Splošna varnost ne more biti odvisna od delnih odločitev... Nikakor ne moremo verjeti, da rešitev leži v ohranitvi polovice Koreje, polovice Vietnama, polovice Nemčije, polovice Atlantika in polovice Evrope...“ Resnično ne! Zato je potrebno, da nemudoma pričnemo z moralno ofenzivo! Bodimo hrabri! Oni, ki se jih danes spominjamo, in tiisti, ki smo se danes zbrali tu, stojimo na strani zmage! — Vsaka materialistična filozofija nosi v sebi klico lastnega uničenja. Marksizem ne more zadušiti globoke poduhovljenosti ruskega naroda in za vselej znakaziti kulturnega bogastva Kitajske! Zato komunistično monolitno zgradbo že pretresa in marksistično razlago sveta že drobi odločilno dejstvo: Tudi Bog je zgodovinar!

Če danes iste besede, ki smo jih ponovno zapisali, ponavlja skoraj doslovno celó poslanec tistega naroda, ki je sokriv naše žaloigre, naj mi, ki smo seme naroda, ki je o pravem času vsemu človeštvu pokazal pravilno pot, stisnemo glavo pod peruti in odstopimo od moralne ofenzive — agresivnega protikomunizma?!

Tema za razmišljanje:

Če miru ni mogoče vzdrževati s častnimi sredstvi, neha biti mir!

Lord John Russell

IZ DRUŠTEV

Toronto.— Zdaj že kar tradicionalni banket, ki ga Tabor vsako leto priredi v Torontu na prvo soboto v oktobru, je spet za nami. Že nekaj tednov prej smo računali, da bo lepo, kajti kjer le nekaj ljudi resno poprime za delo, tam navadno ni polomijs. Toda naš zadnji banket je gotovo presegel vsa naša pričakovanja. Brez misli na finančni uspeh v Ameriki sploh ni nobene stvari. Zato je razumljivo, da smo tudi mi na to gledali. Važnejša in lepša pa je pri tem misel, da s tem pomagamo našim invalidom.

Veliko važnejša kot finančni uspeh, pa je gotovo moralna opora naši protikomunistični skupnosti. To je, kar naš protikomunizem ohranja živ, kljub vsemu snubljenju o pozabljenju in dialogu. Videz je, da bomo prebredli krizo propagande, za katero rdeči oblastniki zmečejo toliko denarja, kajti zrasel je nov rod, ki gleda na življenje drugače, kot ga uče po šolah in mitingih.

Dvorana je bila nabito polna. Od vseh strani si slišal opazke: „Kadar domobranci pridemo skupaj in nekaj pripravimo, se vselej vidi, da smo še; pobijali so nas, a pobili nas niso.“ Res! Še smo in nas je celo vedno več! Domobranska ideja svobode še živi. Mladina, ki je bila močno zastopana, — med temi tudi mladi, ki prihajajo iz Slovenije, — je ponovno opozorilo, da je bilo lahko poklati izdano in zvezano domobransko vojsko, ideje pa ni mogoče ubiti.

Ta večer je res vladalo nekako vzdušje pozabljenja; ne v smislu, kot bi ga radi krvavi revolucionarji, ampak pozabili smo na vse malenkosti in videli samo eno: kako lepo je idealno delati za dobro stvar in biti ene misli! Po svojih močeh smo pomagali res vsi: odbor, žene domobrancev, kuharice, mlada dekleta; s svojo udeležbo pa velik del naše skupnosti. Odbor se vsem javno zahvaljuje za kakršno koli pomoč v upanju na veselo snidenje drugo leto.

NA UREDNIŠKI MIZI

Okrogla miza

Na pobudo Slovenske kulturne akcije so se dne 11. in 31. oktobra 1969 v Buenos Airesu zbrali zastopniki tamkaj izhajajočih publikacij na razgovor za okroglo mizo. Z dvema zastopnikoma se je odzvalo tudi naše glasilo. Ker je že nedvomno potreben osebni stik med odgovornimi predstavniki našega zdamskega tiska gotovo nekaj pozitivnega, je razgovor bil vsekakor koristen. Do nekega formalnega sklepa pa ni prišlo. Pobudnica ga tudi zasledovala ni; saj bi za nekatera glasila najbrž pomenil kompromis, ki ga npr. tudi TABOR vsaj z ozirom na svoje neomajno načelno stališče borbenega protikomunizma vse do zmage resnice o naši problematiki in do svobode našega naroda ne bi mogel nikdar sprejeti.

DAROVALI SO:

TISKOVNI SKLAD ZDSPB TABOR dolarjev

Mahar Lojze, USA	3.—
Suhadolnik Jože, USA	1.50
Žnidaršič Lojze, USA	1.50
Primožič Ivanka, USA	3.—

TISKOVNI SKLAD GLAS. TABOR pesov

Mustar Stane, Ezeiza	200
Borštnik Maks, Capital	260
Gutovnik Jože, Fl. Varela	260

INVALIDSKI SKLAD

N. N., Hurlingham	300
-------------------------	-----

ZA ZAVETIŠČE

Novak France, prelat, cerkveno nabirko pri sv. maši ob 10-letnici smrti škofa dr. Rožmana v Slov. zavetišču 2. 11. 1969 ..	5.175
Čisti dobiček na spominski proslavi 2. 11. 1969	40.393
N. N., Argentina, je na tej spom. proslavi daroval ..	10.000
Ob priliki predavanja ge. Mire Ecker v Slov. domu v San Martinu, zbirka gospa Lige „žena-mati“	1.300
Gaber rev. France, USA ..	34.825

KRI DOMOBRANSKIH JUNAKOV NI BILA PRELITA ZASTONJ. VSAK DAN VEČ LJUDI VSEH NARODOV SVETA SE ZATEKA K STVO O PRAVEM ČASU VSEMU ČLOVEŠTU POKAZALO PRAVO POT: BOG — NAROD — DOMOVINA! RESNIČNO: TO JE ČUDEŽ, KI SO NAM IDEJNEMU BOGASTVU, S KATERIM JE SLOVENSKO DOMOBRAN-GA PRI BOGU IZPROSILI MUČENCI NAJMANJŠEGA MED NARODI SVETA!

KO OB KONCU LETA DELATE ČRTO POR RAČUNI IN NAČRTE JE NOVO LETO, NE POZABITE, DA TUDI VAŠ TABOR PRIČAKU-JE, DA NE BOSTE POZABILI NANJ! — HVALA!

Prihodnje leto, v mesecu juniju, se organizira skupinski izlet v Evropo

Za to priliko imamo že zagotovljene znatno znižane letalske cene, ki so predvsem odvisne od števila potnikov; radi tega je priporočljivo, da se pritegne v to skupino čim več ljudi ne glede na narodnost in njihova pota. Vožnja se bo lahko plačala v gotovini ali na ugoden kredit.

Informacije: Gulliver — Evgen Rupnik — Paraná 230 — 5. nad.
Buenos Aires — tel. 46-6661 in pri odbornikih Tabora.

VSEBINA

Matanzas... y Matanzas!	321
Kočevje (M. J.)	322
Božična misel (Rev. Fr. Gaber)	323
Naš Božič (M. J.)	324
Ob božičnem času (Rev. J. L.)	325
Spomini na vladiko (France G.)	327
Jugoturizem (Jonec)	329
Moratorij (-ek)	331
1. december (P. K.)	333
Nauk okupatorjevih izgub v Sloveniji (A. V.)	335
Oblegani Tabor — III. (P. B.)	337
Sveta noč (M. Jakopič)	339
Likvidirana pravica (F. S.)	340
Na občni zbor v Torontu (H. Z.)	341
Junaki Kriške vasi (Florijan Slak)	343
Naši možje	346
Mnenja in vrenja	346
V spomin	349
Za beležnico	350
Iz društev	352

Cerreo
Argentino
Sucursal
Villa Mañero
(Bs. As.)

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 5133

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 2619